

**Strategie rozvoje
Moravskoslezského kraje
na léta 2009 - 2016**

OBSAH

1.	ÚVOD	3
1.1	Definice a účel zpracování	4
1.2	Struktura strategie.....	4
1.3	Organizace a postup zpracování strategie	6
1.4	Vazba na další strategické dokumenty	6
2.	STRATEGIE	8
2.1	Rozvojová vize a poslání	9
2.2	Globální strategické cíle	10
2.2.1	Globální cíl 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika	10
2.2.2	Globální cíl 2 – Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny	10
2.2.3	Globální cíl 3 - Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel	11
2.2.4	Globální cíl 4 - Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu	11
2.2.5	Globální cíl 5 - Efektivní správa věcí veřejných	12
2.3	Specifické strategické cíle	13
2.3.1	Specifické strategické cíle globálního cíle 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika	13
2.3.2	Specifické strategické cíle globálního cíle 2 – Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny	18
2.3.3	Specifické strategické cíle globálního cíle 3 - Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel	22
2.3.4	Specifické strategické cíle globálního cíle 4 - Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu.....	26
2.3.5	Specifické strategické cíle globálního cíle 5 - Efektivní správa věcí veřejných	42
2.4	Návaznost klíčových zjištění analýzy a návrhové části strategie	46
2.4.1	Vazba klíčových zjištění analýzy a specifických strategických cílů	46
2.4.2	Hlavní oblasti strategické intervence	48
2.4.3	Scénáře možného stavu Moravskoslezského kraje v roce 2016	50
2.4.4	Klíčové projekty Moravskoslezského kraje	59
3.	IMPLEMENTACE	62
3.1	Realizace a monitoring.....	62
3.2	Indikátory dosažení.....	62
3.3	Identifikace finančních zdrojů pro realizaci strategie	68
4.	SEZNAM PŘÍLOH	70

1. ÚVOD

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na roky 2009 – 2016 (dále jen Strategie) vznikla jako **produkt širokého partnerství** reprezentujícího spektrum ekonomických a společenských zájmů a zdrojů působících na území kraje a účastníků se svými aktivitami na jeho rozvoji. Do tvorby strategie byli **přímo zapojeni i občané**, a to prostřednictvím dotazníkového šetření na internetu a využití jeho výsledků při zpracování návrhové části strategie.

Jde o strategii zaměřenou na stimulaci rozvoje na území kraje a jako taková má nejen řadu tvůrců, ale také řadu realizátorů z veřejného, soukromého, vzdělávacího i neziskového sektoru. Strategie, její analytická i návrhová část, je **zpracována a prezentována ve 3 komplexních a přitom provázaných oblastech**:

Jediným oprávněným důvodem pro investici finanční, časovou i lidskou do tvorby nové strategie je **realizace skutečných změn**. Plány, které potvrzují status quo, jsou zbytečné. Pokud však rozhodující aktéři rozvoje kraje vnímají potřebu změn, jsou ochotni tyto změny pojmenovat a na jejich dosažení vynaložit nemalé prostředky a energii, není vhodné rozhodovat se na základě pocitů a okamžitých vnuknutí. Je lepší zvolit promyšlený a strategický přístup. Úspěšné strategie jsou ty, které se neдрží při zemi, ale přinášejí celospolečensky zaznamenané, tj. poměrně zásadní změny. Pokud jsou změny jediným oprávněným důvodem pro investici do strategického plánování, pak **implementace je tou nejpodstatnější fází celého procesu**. Až příliš často vznikají v České republice plány, které vypadají dobře na papíře, ale jsou jen seznamem zbožných přání bez adekvátních finančních zdrojů a zodpovědných osob, které by je uvedly v život.

Strategie musí být živým dokumentem. Navržený implementační rámec strategie podporuje flexibilní reakci na aktuální změny v ekonomice, ve společnosti, v dostupnosti zdrojů, v aktuálnosti původních potřeb i v existenci potřeb nových.

1.1 Definice a účel zpracování

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2016 (dále jen Strategie) je zpracována jako **střednědobý strategický dokument, který plní podmínky vyplývající ze zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje.**

Strategie odstraňuje mezeru, která vznikla uplynutím časového horizontu předešlého Programu rozvoje kraje, který byl připraven na roky 2005-2008.

Strategie reaguje na nové podmínky, ve kterých se kraj oproti roku 2005 nachází. Moravskoslezský kraj se stal dobrou adresou pro zahraniční investory, včetně nejsilnějších globálních firem jako je Hyundai nebo ArcelorMittal. Do globálních hodnotových řetězců se dokázala úspěšně zapojit řada silných místních firem, jako například VÍTKOVICE, Třinecké železářny nebo Brano Group. Kraj zaujal i mezinárodní společnosti, které svůj podnikatelský úspěch staví na využití vysoce kvalifikovaných odborníků v oblasti informačních technologií, jako je např. TietoEnator. S velkým zpožděním, ale přece dochází k napojení kraje na hlavní evropské koridory prostřednictvím moderní dopravní infrastruktury. Dynamický rozvoj kraje se projevil i výrazným snížením počtu nezaměstnaných a lepším využitím lidského potenciálu obyvatel.

Strategie vznikala v době vrcholící ekonomické krize, která přibrzdila slibně se rozvíjející „povstání z popela“ Moravskoslezského kraje jako jednoho ze tří hlavních rozvojových pólů České republiky. Zejména v takto složitém období je důležité znát své priority a nenechat se svést z dobře nastoupené cesty rozvoje.

Strategie reaguje na jednoznačnou poptávku po scénářích dlouhodobého rozvoje kraje, kterou vyjádřili účastníci Investičního fóra v roce 2008. Na svém 10. ročníku v září 2009 tak mohla být rozvojová vize Moravskoslezského kraje představena širokému fóru odborníků, kteří potvrdili dobře nastavené priority a přispěli dalšími náměty.

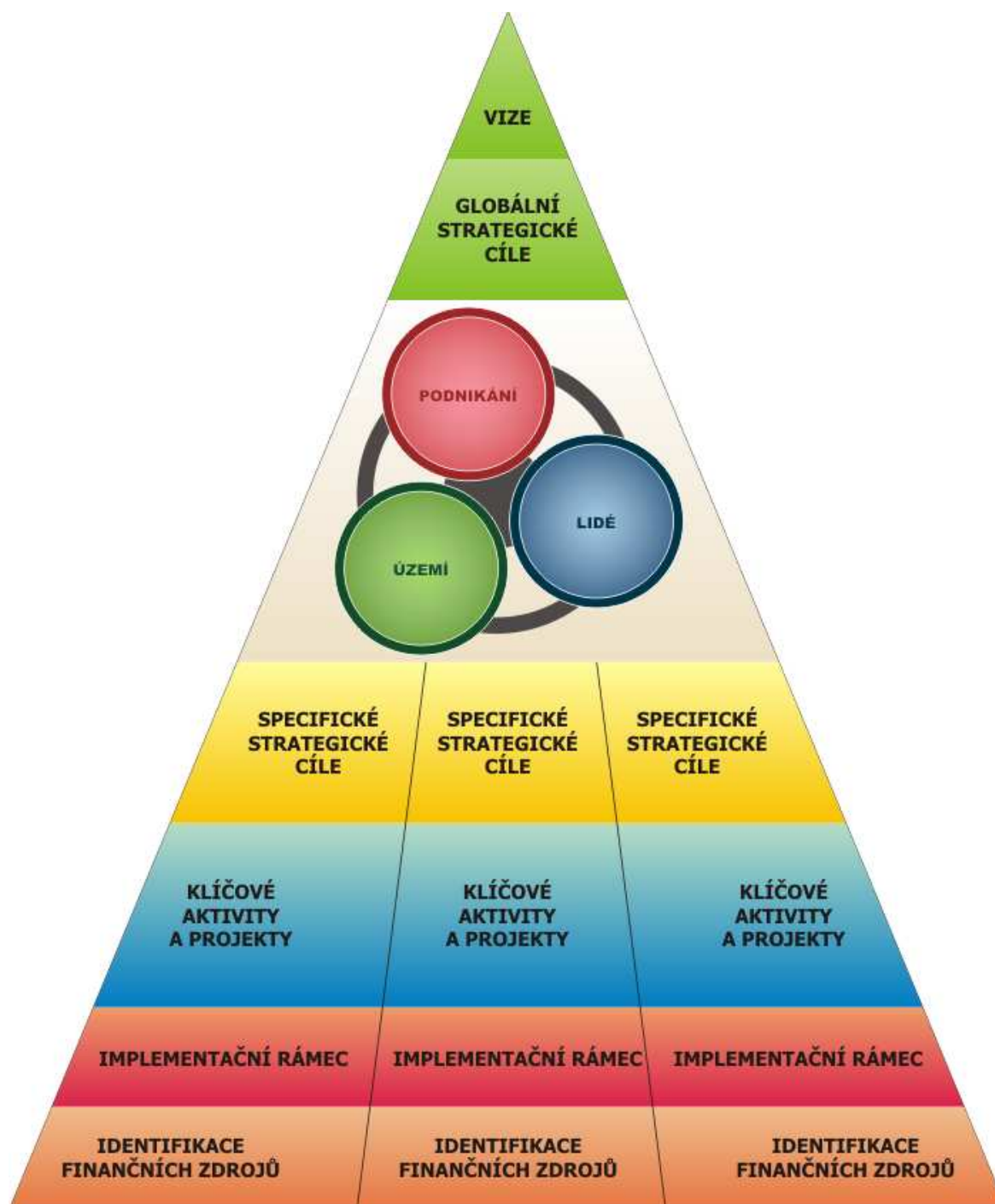
Jedním z důvodů zpracování Strategie bylo **získat konkrétní informace a rámec pro strategické rozhodování a intervence vedoucí k požadovaným změnám**. K tomu byly vytvořeny následující výstupy:

- ✓ Přehled vývoje kraje v klíčových ukazatelích konkurenceschopnosti
- ✓ Identifikace hlavních problémů a výběr klíčových témat k řešení
- ✓ Vytvoření rozvojové vize kraje do roku 2016
- ✓ Stanovení strategických cílů k naplnění vize
- ✓ Výběr hlavních aktivit a klíčových projektů k naplnění vize

Důležitou součástí procesu tvorby Strategie a vkladem do její realizace byl také **rozvoj partnerství představitelů krajské samosprávy s respektovanými zástupci odborné veřejnosti** v rámci Strategické expertní skupiny (SES) a Tematických expertních skupin (TES).

1.2 Struktura strategie

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2016 definuje rozvojovou vizi kraje a pět globálních strategických cílů, které jsou dále rozpracovány do specifických strategických cílů. Naplňování specifických strategických cílů bude řešeno konkrétními aktivitami a projekty, a to v definovaném realizačním rámci a s využitím identifikovaných zdrojů financování. Tuto logickou strukturu strategie přehledně zobrazuje následující graf.

Vize a globální strategické cíle byly navrženy strategickou expertní skupinou na základě Analýzy klíčových rozvojových charakteristik Moravskoslezského kraje“ (dále jen „analýza“) a na základě dotazníkového šetření Mapování názorů na současný stav a rozvojové potřeby Moravskoslezského kraje (dále jen „průzkum“), které proběhlo v období březen až květen mezi obyvateli kraje, zástupci veřejné správy, regionálními politiky, podnikateli a studenty vysokých škol. Dokument analýzy je součástí přílohou č. 2 tohoto dokumentu, průzkum je pak přílohou č. 3.

Specifické strategické cíle byly definovány tématickými expertními skupinami, strategickou expertní skupinou a zástupci odborů krajského úřadu Moravskoslezského kraje na základě hodnocení výstupů analýzy a průzkumu. Celkem bylo navrženo 32 specifických strategických cílů, v rámci kterých byly rovněž identifikovány projekty, kterými by měly být cíle naplňovány.

1.3 Organizace a postup zpracování strategie

Zpracování Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2016 byla zadána Agentuře pro regionální rozvoj, a. s. (ARR) na základě smlouvy o poskytování služeb v rámci Řádu služeb veřejného ekonomického řádu pro rok 2009. ARR se svými subdodavateli vytvořila řešitelský tým Strategie.

Rada Moravskoslezského kraje svým usnesením č. 9/413 ze dne 18. 2. 2009 schválila složení strategické expertní skupiny jako řídicího orgánu zpracování Strategie. Strategická expertní skupina byla složena za zástupců politických stran v kraji, podnikatelské sféry, veřejné správy, vysokých škol a také z vedení měst a obcí. Strategická expertní skupina se poprvé sešla dne 3. března 2009, kdy byli její členové seznámeni s harmonogramem a metodikou zpracování Strategie.

Pro účely připomínkování analytické části dokumentu a především pro detailnější rozpracování části návrhové bylo dále zřízeno pět tématických expertních skupin, složených ze zástupců podnikatelské sféry, veřejné správy včetně vedoucích odvětvových odborů krajského úřadu, dále vysokých škol a středních škol, měst, obcí, mikroregionů a dalších institucí. Jednalo se o tyto tématické skupiny:

1. Výzkum, vývoj a inovace pro konkurenceschopnost;
2. Kraj uprostřed regionu (potenciál přeshraniční spolupráce s polskými a slovenskými sousedy);
3. Jedinečné území;
4. Rozdíl je v lidech;
5. Image a identita.

Analytická část strategie byla zpracována v období únor až květen 2009, její průběžné výstupy byly projednány na zasedáních tématických expertních skupin ve dnech 6. a 8. dubna 2009 a na druhém zasedání strategické expertní skupiny dne 28. dubna 2009.

Práce na strategické (návrhové části dokumentu byly zahájeny třetím jednáním strategické expertní skupiny ve dnech 4. a 5. června 2009, na kterém byly na základě výstupů části analytické formulovány vize, poslání a globální strategické cíle. Tyto výstupy byly dále rozpracovány v rámci druhých zasedání tématických expertních skupin ve dnech 11., 12., 19. a 22. června 2009 – byly formulovány návrhy znění specifických tématických cílů a případně též konkrétních projektů/aktivit, prostřednictvím nichž by měly být cíle naplňovány.

Na základě výstupů těchto jednání byly v rámci zpracovatelského týmu zahájeny práce na upřesňování navržených formulací, identifikaci dalších případných specifických cílů a klíčových projektů, a to v individuální komunikaci s členy strategické skupiny i tématických skupin a s jimi reprezentovanými institucemi, se zástupci odvětvových odborů krajského úřadu, s městy a obcemi kraje a s dalšími relevantními osobami a institucemi. Na základě získaných informací byla zpracována první verze strategické (návrhové) části dokumentu, která byla v září projednána s hejtmánem kraje a jeho náměstkou, na 4. zasedání strategické expertní skupiny dne 9. září 2009 a také v rámci jednání 10. ročníku konference Investment&Business Forum. Dokument upravený na základě připomínek vzešlých z těchto jednání byl pak v závěrečné fázi projednán s tématickými expertními skupinami (ve dnech 15. a 16. října 2009), s náměstkou hejtmána a s ředitelkou krajského úřadu dne 19. října 2009. Finální verze návrhové části pak byla projednána v rámci 5. závěrečného zasedání strategické expertní skupiny dne 11. listopadu 2009.

Souběžně se zpracováním dokumentu strategie probíhal proces Posouzení vlivů Strategie rozvoje MSK na životní prostředí“ ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, v platném znění (SEA), a to ve spolupráci s autorizovanou osobou, vybranou na základě výběrového řízení. Byl zahájen v dubnu 2009 zpracováním žádosti o stanovisko dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění a jejím zasláním na dotčené orgány státní správy. V červnu 2009 bylo zpracováno oznámení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb. a zasláno Ministerstvu životního prostředí k zahájení zjišťovacího řízení dle tohoto zákona. Závěr zjišťovacího řízení byl vydán v srpnu 2009. V listopadu pak bylo zpracováno vyhodnocení koncepce dle výše uvedeného zákona a v prosinci zasláno Ministerstvu životního prostředí k připomínkování a následnému vydání stanoviska.

1.4 Vazba na další strategické dokumenty

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2016 vychází ze strategických dokumentů, zpracovaných na úrovni ČR, z odvětvových strategií zpracovaných na úrovni odborů krajského úřadu

a zohledňuje také platné strategické dokumenty, zpracované v kraji na subregionální a municipální úrovni.

Základním rozvojovým dokumentem na národní úrovni je Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007 – 2013 (dále jen Strategie regionálního rozvoje ČR), která je zároveň zdrojovým dokumentem při přípravě Národního strategického referenčního rámce (NSRR) a operačních programů, určených na čerpání prostředků z evropských fondů. Strategie rozvoje kraje naplňuje, tam kde je to z hlediska krajské úrovně relevantní, vizi, globální cíl, priority a opatření Strategie regionálního rozvoje ČR. Zároveň byla zohledněn dokument Politika územního rozvoje jako základní nástroj územního plánování, zpracovaný na úrovni ČR.

Při zpracování Strategie rozvoje kraje byl dále zohledněn a využit Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko a také další existující i připravované koncepční dokumenty Moravskoslezského kraje. Jednalo se mimo jiné o Marketingovou strategii rozvoje cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji pro léta 2009–2013, Koncepti rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje či koncepční dokumenty z oblasti ochrany životního prostředí.

Vzhledem k tomu, že Strategie rozvoje kraje byla zpracovávána v období, kdy na úrovni municipalit a také venkovských mikroregionů (především formou tzv. Místních akčních skupin v rámci iniciativy LEADER) existovala řada zpracovaných či aktualizovaných strategických dokumentů, byly i tyto dokumenty v míře relevantní pro přípravu krajského strategického dokumentu využity. Jednalo se především o postihnutí podstatných analytických zjištění, která jsou významná i na krajské úrovni a případně také o identifikaci některých řešení – aktivit, projektů – v návrhových částech těchto subregionálních strategických dokumentů, které mohly posloužit jako inspirační zdroj při přípravě Strategie.

2. STRATEGIE

Nejlidnatější region České republiky, Moravskoslezský kraj, je krajem mnoha barev a tváří s bohatým přírodním a kulturním bohatstvím, který v posledních letech prošel dynamickým obdobím rozvoje a hospodářské prosperity. Výkonnost ekonomiky kraje i v důsledku silné průmyslové tradice z velké míry pohání koncentrace exportně založených podniků těžkého průmyslu a na ně navázaných hodnotových řetězců v oblasti zpracování surovin a oborů strojírenství, které jsou významnými exportéry znalostí na vyspělé zahraniční trhy po celém světě. Firmy v rámci těchto řetězců mají vysoký výzkumný a vývojově inovační potenciál. V oblasti výzkumu, vývoje a inovací se však kraj může opírat i o existenci řady intermediárních institucí, klastrů a iniciativ. Spolupráce mezi veřejnou, akademickou a soukromou sférou je ve srovnání s ostatními kraji na vysoké úrovni.

Příznivé podmínky pro rozvoj podnikatelských aktivit v regionu (např. nejvyšší hodinová produktivita práce v ČR mimo Prahu) využila po roce 2003 řada investorů. Kraj může v současnosti stavět nejen na dynamicky se rozvíjícím automobilovém průmyslu a jeho know-how, ale také na rozvoji aktivit spojených s informačními technologiemi, diverzifikujících skladbu ekonomiky. V posledních letech vznikla v regionu řada úspěšně se rozvíjících malých a středních firem, které využívají znalosti v tradičních oborech. S obdobím prosperity souvisí i řada nově vytvořených pracovních míst.

Příležitosti pro další ekonomický rozvoj kraje mohou být v budoucnu dopady v současnosti aktuální globální hospodářské krize. V období recese firmy obvykle vyvíjejí tlak na produktivitu, který je mnohdy doprovázen zaváděním inovací a užší spoluprací s institucemi ve výzkumu a vývoji. Změna v chování zahraničních firem v průběhu krize může vést k rozhodnutí realizovat investice v Moravskoslezském kraji. To je příležitost k vyvinutí úsilí o zatraktivnění regionu, především pro znalostně náročné investice s vyšší přidanou hodnotou, které jsou zdrojem nových inovačních aktivit a zárodkem budoucí prosperity. Obnovená důvěra ve finanční trhy po odeznění krize může přivést do kraje i nové developerské aktivity spojené s tvorbou pracovních míst či regenerací území (tzv. brownfields). Nepřímým důsledkem krize může být změna v chování obyvatel, například ve způsobu trávení volného času. Česko mimo Prahu stále patří v rámci Evropy mezi levnější turistické destinace, což kraji přináší možnost přilákat nové turisty nejen z České republiky, ale i ze zahraničí.

Avšak ani Moravskoslezský kraj se přes řadu silných stránek a pozitivní vývoj posledních let nevyhnul řadě problémů, které měla za cíl identifikovat analytická část tohoto dokumentu. Kraj patří mezi regiony s nejzatíženějším životním prostředím v Evropě, ovlivňujícím negativně zdraví obyvatel a také image kraje. Dlouhodobé nedostatečné zapojení obyvatel do ekonomických procesů a nízká podnikatelská aktivita v porovnání s jinými kraji v České republice je příčinou podprůměrné ekonomické výkonnosti. Firmám, které v důsledku hospodářské krize neustojí dlouhodobý propad dodávek, hrozí zánik a ztráta trhů. Další rozvoj výzkumně a vývojově založených inovačních aktivit v budoucnu nebude možný bez užší provázanosti znalostních institucí s aplikační sférou, proto je potřeba i nadále posilovat inovační systém v regionu a odvrátit nepříznivý trend ve financování veřejného výzkumu a vývoje.

Vzdělanost obyvatel kraje je oproti průměru Česka nižší, navzdory přítomnosti univerzit a vysokých škol, které v posledních letech evidují dynamický nárůst počtu studentů. Moravskoslezský kraj více než deset let zaznamenává záporné saldo migrace, a to zejména lidí vzdělaných a v produktivním věku. Pokud se tento trend nepodaří zvrátit, budou se i nadále obyvatelé kraje stěhovat mimo region a dojde ke stárnutí populace, což negativně ovlivní jeho konkurenceschopnost.

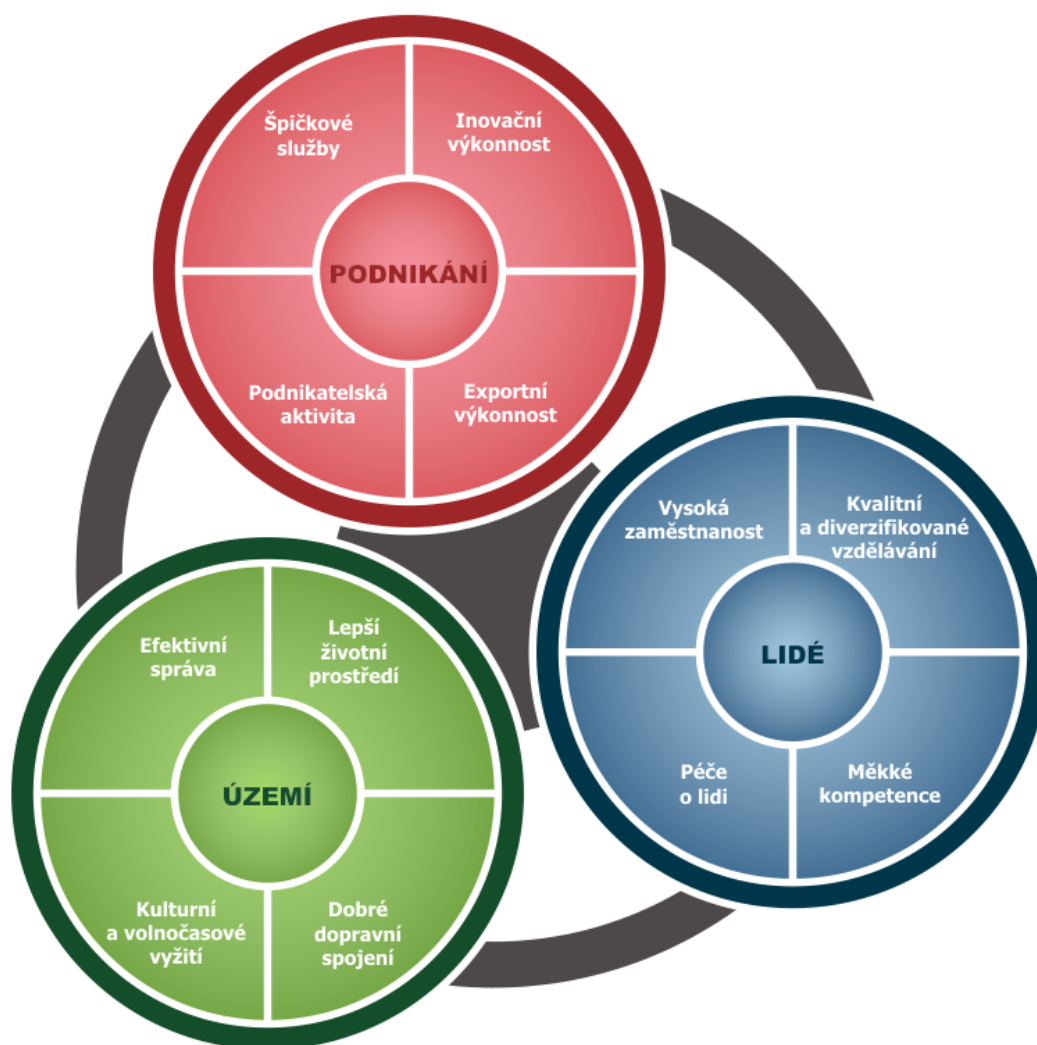
I přes tyto skutečnosti lze konstatovat, že Moravskoslezský kraj má do budoucna na čem stavět a pokud dostatečně využije svou oborovou specializaci, založenou na využívání znalostí v tradičních průmyslových oborech a využije rozvoj nových odbytišť na globálních trzích, má potenciál stát se dynamickým, rychle rostoucím rozvojovým pólem střední Evropy. K tomu je zapotřebí vytvořit podmínky pro rozvoj výzkumu, vývoje a inovačního podnikání a pro zapojení místních firem do globálních hodnotových řetězců. Zároveň je potřeba stimulovat trh práce a zvýšit jeho schopnost zapojit do ekonomiky co nejvíce obyvatel kraje. S tím souvisí i důraz na celoživotní vzdělávání a rozvoj dovedností a kompetencí. Kraj také musí nabídnout prostředí a podmínky zvyšující kvalitu života, které budou atraktivní nejen pro obyvatele, ale i pro jeho návštěvníky. Tyto potřeby byly formulovány ve strategických cílech, které jsou popsány a dále rozpracovány ve strategické části tohoto dokumentu.

2.1 Rozvojová vize a poslání

„Moravskoslezský kraj - konkurenceschopný region úspěšných a spokojených lidí“

Využijeme existující potenciál kraje, až doposud jen částečně objevený. Potvrdíme svou schopnost překonat složité období recese a po jejím odeznění plně rozvineme svůj potenciál jednoho ze tří hlavních rozvojových pólů České republiky, kde žijí úspěšní a spokojení obyvatelé a který má co nabídnout svým hostům. Svou budoucnost stavíme na účtě k vlastní průmyslové historii, která se postupně mění v technickou excelenci a tím vytváří specifickou konkurenční výhodu. Rozvoj kraje zaměříme na všechny jeho přirozené územní celky, které tvoří průmyslová a urbánní aglomerace s centrem v Ostravě, západní a jihozápadní oblast sahající k Jeseníkům a jihovýchodní část v oblasti Beskyd. **K naplnění své vize jsme zvolili 3 strategické oblasti, kterými jsou Lidé – Podnikání – Území, a v každé z nich jsme vybrali 4 hlavní směry pro strategické intervence posilující přirozený rozvoj Moravskoslezského kraje.**

Poslání: Tvoříme naši budoucnost hlavou a srdcem!

Náš kraj vnímáme jako živý organismus, jehož jsme všichni aktivní součástí. Pružná mysl a svaly vytrénované léty práce na proměně páteřní infrastruktury, ekonomické, dopravní i technické, jsou naší osobní výbavou. Hledáme chytrá řešení pro budoucnost a využijeme vnitřní sílu a motivaci k jejich naplnění.

2.2 Globální strategické cíle

2.2.1 Globální cíl 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika

Úspěšnost v kraji lokalizovaných ekonomických aktivit v globální konkurenci je zásadní pro blahobyt místních obyvatel. Vysoká, udržitelná a rostoucí konkurenceschopnost se promítá v hospodářském růstu a větším množství prostředků, které jsou firmám a obyvatelům k dispozici a mohou být dále využity pro rozvoj kraje. Úspěch může být dočasně založen na nižších cenách, ale tato strategie je dlouhodobě neudržitelná. Výzvou pro Moravskoslezský kraj je růst podílu aktivit, jejichž konkurenceschopnost čerpá z jiných než nerostných nebo nízkonákladových zdrojů. Při realizaci tohoto globálního strategického cíle hledáme takové klíčové projekty a aktivity, které podpoří významné strukturální změny ve firmách i veřejném sektoru směrem k vyššímu podílu výdajů na vědu a výzkum na finálních výstupech a k inovačním aktivitám, které zvyšují šanci na udržení a posílení konkurenční výhody v celosvětové soutěži. Ve světě (i v ČR) funguje celá řada takových nástrojů, od podpory spolupracujících oborově zaměřených uskupení, přes intermediární agentury, které jsou zodpovědné za řízení vazeb a vztahů mezi znalostními institucemi a firmami / generování poptávky po inovacích, inkubátory inovačních firem, centra transferu technologií na univerzitách, regionální agentury na lákání zahraničních investic a podporu regionálně specifického exportu a podobně. O vytvoření takové infrastruktury a nabídky moderních služeb, které povedou k vyšší inovační a exportní výkonnosti firem podnikajících v regionu a přilákání nových aktivit s vysokou přidanou hodnotou jde v tomto globálním strategickém cíli.

Tento globální strategický cíl je dále rozpracován do následujících specifických strategických cílů (SSC):

- SSC 1.1 Zvýšit inovační výkonnost kraje a posílit zapojení místních firem do globálních hodnotových řetězců.
- SSC 1.2 Zlepšit exportní výkonnost místních firem a jejich zapojení do mezinárodního obchodu.
- SSC 1.3 Rozšířit kapacity kraje o špičkové mozky do výzkumu a lídry pro řízení velkých inovačních projektů.
- SSC 1.4 Podstatně zvýšit počet mladých podnikatelů v kraji.
- SSC 1.5 Zvýšit počet nově zakládaných inovačních firem.
- SSC 1.6 Vybudovat špičková centra aplikovaného výzkumu.
- SSC 1.7 Získat do kraje investory k ekonomickým činnostem s vysokou přidanou hodnotou.

2.2.2 Globální cíl 2 – Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny

Více a lepších pracovních příležitostí, ekonomické zapojení všech, kteří chtějí a mohou. Nejspolehlivější cesta k osobní úspěšnosti obyvatel vede tímto směrem. Moravskoslezský kraj se chce zbavit vizitky jednoho z krajů s trvale nejvyšší nezaměstnaností. Úspěšné místní firmy, dobře fungující veřejný sektor, noví investoři, aktivní politika zaměstnanosti úřadů práce – to jsou jen některé z nutných podmínek ke splnění tohoto globálního strategického cíle. K dosažení podstatné změny je potřebné koncentrované a koordinované úsilí všech, kdo zaměstnanost nejvíce ovlivňují. Ověřeným nástrojem jsou například Teritoriální pakty zaměstnanosti, známé z Rakouska i z dalších zemí OECD. Moravskoslezský kraj využije ověřenou schopnost tvorby aktivních partnerství a bude národním lídrem v koordinované politice a realizačních aktivitách na trhu práce, což povede k růstu zaměstnanosti alespoň na úroveň průměru v České republice do roku 2015. Efektivní využití evropských fondů bude důležitým katalyzátorem těchto aktivit.

Tento globální strategický cíl je dále rozpracován do následujících specifických strategických cílů (SSC):

- SSC 2.1 Zvýšit celkovou úroveň zaměstnanosti - zlepšit koordinaci aktivit zaměřených na růst zaměstnanosti.
- SSC 2.2 Zvýšit pracovní zapojení nezaměstnaných.
- SSC 2.3 Snížit nerovnováhu v nabídce a poptávce po kvalifikovaných pracovních silách.
- SSC 2.4 Zkultivovat zanedbaná veřejná prostranství s využitím nezaměstnaných v projektech veřejně prospěšných prací.
- SSC 2.5 Zlepšit kvalitu života a prostředí v problémových sídlištích.
- SSC 2.6 Využít stávající průmyslové zóny pro vznik nových pracovních míst.

2.2.3 Globální cíl 3 - Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel

Vzdělání na prvním místě! Je-li dobrá práce spolehlivou cestou k úspěšnosti, je kvalitní vzdělání její stále nezbytnější podmínkou. Moravskoslezský kraj má rozvinutou vzdělávací infrastrukturu od mateřských po vysoké školy, trvale posiluje oblast celoživotního učení, s významným zapojením soukromých i neziskových vzdělávacích organizací, a patří k neaktivnějším regionům v inovacích do vzdělávání. Tyto dobré výchozí podmínky chceme nejen dále rozvíjet, ale současně je využít k posunu na vyšší úroveň – šíří a kvalitu doplnit excelencí a prestiží. Zelenou budou mít v Moravskoslezském kraji všichni, kdo tento potenciál prokážou. A to jak v prioritních technických oborech, tak i v neméně důležitých oborech humanitních. Vzdělaní lidé zde najdou nadprůměrné příležitosti k uplatnění svého talentu, budou zde zůstat nebo se sem vrátit a ocení dobré podmínky pro rodinné a profesní zakotvení v tomto dynamickém a kreativním regionu. Návštěvníci kraje se s námi dobře domluví, ať už díky naší vstřícnosti vůči jejich přáním nebo proto, že schopnost komunikovat v jiném jazyce u našich obyvatel cíleně rozvineme.

Tento globální strategický cíl je dále rozpracován do následujících specifických strategických cílů (SSC):

- SSC 3.1 Zlepšit spolupráci škol a jejich studentů s firmami.
- SSC 3.2 Stát se plně rozvinutým univerzitním krajem - založit chybějící a posílit stávající fakulty a obory VŠ studia.
- SSC 3.3 Zvýšit podíl obyvatel schopných komunikovat v cizích jazycích, zejména v angličtině.
- SSC 3.4 Zvýšit počet a zlepšit připravenost osob zapojených do studia technických profesí dobře uplatnitelných na trhu práce.

2.2.4 Globální cíl 4 - Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Kvalita života je souhrnným faktorem spokojenosti obyvatel. Prostředí, v němž žijeme, je určující podmínkou. Kraj musí zlepšit životní prostředí ve své centrální průmyslové aglomeraci, aby nebyl tmavou skvrnou na mapě ČR a EU. Jen tak plně vynikne kouzlo jeho polohy uprostřed krásných Beskyd a Jeseníků. V období realizace strategie dojde k napojení dopravní infrastruktury na evropské koridory alepší se i vnitřní propojení kraje. Kvalitní silniční, železniční i letecká doprava, umístění kraje v centru česko-polsko-slovenského regionu s počtem obyvatel na úrovni středně velkého evropského státu a zlepšující se prostupnost hranic pro volný pohyb lidí, služeb a zboží vytváří celou řadu nových příležitostí. Z národní periferie se kraj a širší region posouvá do polohy silného středoevropského rozvojového pólu. S tímto sebevědomím a ve spolupráci s partnery z Česka, Polska a Slovenska chceme proměnit příležitost v realitu. K tomu potřebujeme nejen kvalitní infrastrukturu a zlepšené životní prostředí, ale také služby na špičkové úrovni. Sem zaměříme klíčové projekty naší strategie. Vrátíme lidem k užívání mnohé z opuštěných průmyslových areálů a podpoříme jejich inspirativní a inteligentní využití k podnikatelským, vzdělávacím a kulturním účelům. Moravskoslezský kraj a jeho metropole Ostrava chtějí být kulturním, společenským a sportovním centrem, které nabídne akce na špičkové evropské úrovni se širokým spektrem možností pro aktivní trávení volného času obyvatel a návštěvníků kraje.

Tento globální strategický cíl je dále rozpracován do následujících specifických strategických cílů (SSC):

- SSC 4.1 Stát se krajem špičkových „služeb pro 5 milionů“ – rozšířit nabídku volnočasové infrastruktury a služeb pro obyvatele kraje a návštěvníky ze sousedících regionů Česka, Polska a Slovenska.
- SSC 4.2 Být evropským lídrem v systémovém rozvoji měkkých kompetencí u všech skupin obyvatel.
- SSC 4.3 Rozvinout kulturu odpovědnosti a ohleduplnosti k životnímu prostředí.
- SSC 4.4 Zajistit obyvatelům kraje kvalitní zdravotní a sociální služby.
- SSC 4.5 Mít kvalitní vnitřní i vnější dopravní propojení kraje.
- SSC 4.6 Zajistit více energie a lepší využití místně dostupných energetických zdrojů.
- SSC 4.7 Podstatně zlepšit kvalitu životního prostředí v centrální průmyslové aglomeraci kraje.
- SSC 4.8 Zlepšit bezpečnost, ochranu zdraví a majetku obyvatel kraje.
- SSC 4.9 Vrátit lidem k užívání brownfieldy a jiná nevyužitá území.

2.2.5 Globální cíl 5 - Efektivní správa věcí veřejných

Zákaznický přístup, profesionalita a odpovědnost – tyto parametry nezbytné pro úspěch firem v tržním prostředí bude Moravskoslezský kraj prosazovat i ve správě věcí veřejných. Spolu s partnerským přístupem a aktivním vedením procesu strategického plánování a realizace se bude jednat o hlavní principy efektivní správy věcí veřejných. Procesy a lidé v nich budou hybateli tohoto přístupu. Zjednodušování a transparentnost procesů, v rámci platných legislativních norem, včetně dynamického využití nástrojů e-governmentu jsou jednou z cest. Tou druhou je vzdělávání a moderní formy personálního rozvoje lidí ve veřejné správě a samosprávě, včetně vzdělávání zastupitelů a politiků.

Tento globální strategický cíl je dále rozpracován do následujících specifických strategických cílů (SSC):

- SSC 5.1 Zajistit rovnoměrnější rozvoj kraje ve všech jeho částech.
- SSC 5.2 Posílit trilaterální přeshraniční spolupráci kraje s přilehlými regiony Polska a Slovenska.
- SSC 5.3 Efektivně využít rozvojové příležitosti spojené s využitím strukturálních fondů v kraji.
- SSC 5.4 Zajistit efektivní výkon státní správy a samosprávy v kraji.
- SSC 5.5 Zvýšit profesionalitu a orientaci na službu občanům u politiků, manažerů a úředníků ve veřejné správě a samosprávě – zajistit jim kvalitní personální rozvoj a vzdělávání.
- SSC 5.6 Zlepšit image kraje navenek i dovnitř.

2.3 Specifické strategické cíle

2.3.1 Specifické strategické cíle globálního cíle 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika

Specifický strategický cíl	1.1 Zvýšit inovační výkonnost kraje a posílit zapojení místních firem do globálních hodnotových řetězců
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Inovace jsou motorem růstu konkurenceschopnosti. Inovující firmy dosahují lepších ekonomických výsledků, jsou schopny investovat více do svého rozvoje a posílení své konkurenceschopnosti. Bez inovací jsou firmy schopny udržovat svou konkurenceschopnost pouze nízkými cenami, což je dlouhodobě neudržitelná strategie. Přestože celá řada úspěšných inovací není založena na vědě, ty zásadní stojí na výzkumu a vývoji, ať už se tak děje ve firmách nebo v jejich vnějším prostředí. Silný regionální inovační systém bude tvořit příležitosti pro posílení znalostní náročnosti aktivit v existujících firmách, bude lákadlem pro příchod nových aktivit tohoto typu a navíc bude stimulovat zakládání nových firem založených na výsledcích výzkumu a vývoje realizovaného na univerzitách.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>1.1.1 Zajištění “spravedlivého podílu” kraje na veřejných zdrojích do VaV <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu <i>Zdroje financování:</i> bez finančních nároků <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>1.1.2 Regionální observatoř konkurenceschopnosti <i>Nositel projektu:</i> Agentura pro regionální rozvoj, a. s. <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce <i>Zdroje financování:</i> Agentura pro regionální rozvoj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>1.1.3 Projekty krajských klastrůvých organizací:</p> <p>Projekty klastrů v rámci Operačního programu Podnikání a Inovace, zaměřené na výzkumné a inovační aktivity a vzdělávání <i>Nositelé projektů:</i> jednotlivé klastry <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP PI <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>Klastry Moravskoslezského kraje na cestě k evropské klastrové excelenci <i>Nositel projektu:</i> Agentura pro regionální rozvoj, a. s., případně některý z klastrů <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce <i>Zdroje financování:</i> Agentura pro regionální rozvoj, a. s., 7. rámcový program <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	1.2 Zlepšit exportní výkonnost místních firem a jejich zapojení do mezinárodního obchodu
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>V posledních letech byly v kraji masivně podporovány především investice příchozích firem, konkurenceschopnost krajské ekonomiky je však také do velké míry závislá na schopnosti místních firem uplatnit se na globálním trhu. V rámci realizace tohoto cíle by měla být ve spolupráci kraje a institucí, podporujících podnikání, vytvořena institucionální podpora exportním aktivitám místních firem a v rámci ní pak realizovány konkrétní kroky dle potřeb podnikatelské sféry.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>1.2.1 Centrum mezinárodního obchodu Moravskoslezského kraje <i>Nositel projektu:</i> Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner <i>Zdroje financování:</i> Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje, Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	1.3 Rozšířit kapacity kraje o špičkové mozky do výzkumu a lídry pro řízení velkých inovačních projektů
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Oblast vědy a výzkumu představuje do budoucna jednu z určujících podmínek dalšího rozvoje Moravskoslezského kraje. Jednu stránku kvalitního výzkumu a vývoje bude bezesporu tvořit výzkumná infrastruktura v podobě nejmodernějších laboratoří a přístrojů. Neméně důležitou úlohu však budou hrát také zkušenosti a vysoce kvalifikovaní odborníci, výzkumní pracovníci a manažeři inovací, kteří budou umět tuto infrastrukturu efektivně využívat. Je zřejmé, že region v následujícím období nevystačí s výchovou vlastních pracovníků pro oblast vědy a výzkumu, ale bude pro něj nezbytné přilákat do regionu špičkové odborníky z jiných míst republiky a zahraničí. S nimi do regionu přijdou také nové znalosti a dovednosti, a proto je potřeba cíleně podporovat aktivity, jež přispějí k rozšíření kapacity Moravskoslezského kraje o špičkové „mozky“ do výzkumu a lídry pro řízení velkých inovačních projektů. Jednou z možností naplňování tohoto cíle je realizace dotačního programu kraje, zaměřeného na podporu těchto aktivit.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>1.3.1 Mozky = magnet pro dlouhodobé investice (Moravskoslezský program mobility pro výzkumné pracovníky ze zahraničí) <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> 7. rámcový program pro výzkum: Marie Curie Actions, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	1.4 Podstatně zvýšit počet mladých podnikatelů v kraji
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Moravskoslezský kraj se vyznačuje nejnižší intenzitou podnikatelské aktivity mezi kraji ČR. Také podíl podniků s produktovou inovací na celkovém počtu firem je pod průměrem ČR, a to bez ohledu na to, zda se jedná o všechny podniky nebo jen malé a střední podniky. Rozvoj podnikání je proto v Moravskoslezském kraji jednou z klíčových aktivit pro jeho další rozvoj. Strategicky důležité je cíleně rozvíjet podnikavost u mladých lidí, a to prostřednictvím aktivit, které vedou k cílené identifikaci podnikatelských talentů a jejich následnému rozvoji na všech typech škol.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>1.4.1 Talenty do podnikání <i>Nositel projektu:</i> RPIC-ViP <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP VK <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	1.5 Zvýšit počet nově zakládaných inovačních firem
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Veřejný sektor nemůže přímo přicházet s nápady jak inovovat ve firmách. Může ale sehrát důležitou koordinační roli, může pomoci firmám a akademickému sektoru překonat bariéry vzájemné nedůvěry a podpořit projekty spolupráce ve výzkumu a vývoji, které posílí regionální inovační systém a přispějí k růstu konkurenceschopnosti aktivit realizovaných v Moravskoslezském kraji. Veřejný sektor může (a musí, pokud chce uspět) poskytovat infrastrukturu pro inkubaci inovačních aktivit a koordinovat poskytování služeb vedoucích k růstu inovační výkonnosti regionálních aktivit. Tato agenda je široká, náročná a specializovaná a není možné ji seriózně vykonávat „na částečný úvazek“. Tento cíl Regionální inovační strategie (RIS) má ambici vytvořit základní předpoklad realizace celé RIS: profesionální tým, který bude mít v Moravskoslezském kraji za úkol podporovat a koordinovat inovační aktivity.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>1.5.1 Moravskoslezský inovační systém <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> Moravskoslezský kraj, Statutární město Ostrava, strukturální fondy EU, vlastní příjem z činnosti <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>1.5.2 Regionální fond zárodečného kapitálu na podporu MSP s potenciálem rychlého růstu <i>Nositel projektu:</i> k tomu účelu zřízená instituce <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> iniciativa JEREMIE (EIB, EIF ERDF), státní rozpočet, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Zdůvodnění specifického cíle:

Průzkum mezi firmami Moravskoslezského kraje poukázal na poptávku po „malých Oxfordech“, tedy centrech excelence ve výzkumu, který se týká klíčových oborů, na nichž stojí, popřípadě bude stát, konkurenceschopnost kraje. Při naplňování tohoto cíle budou podpořeny projekty center špičkového aplikovaného výzkumu v kraji, které budou stimulovat rozvoj znalostní náročnosti firem, působících v klíčových hodnotových řetězcích v kraji.

Projekty, které podporují naplňování cíle:**1.6.1 IT4Innovations**

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

1.6.2 Regionální centra VaV (projekty připravované do OP VaVpl):***Regionální materiálově technologické výzkumné centrum***

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

InterMediTech Ostrava

Nositel projektu: Ostravská univerzita v Ostravě

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

Energetické jednotky pro využití netradičních zdrojů energie

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

Institut environmentálních technologií

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

Inovace pro efektivitu a životní prostředí

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

Institut čistých technologií těžby a užití energetických surovin

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

Progresivní stavební materiály a technologie

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl

1.7 Získat do kraje investory k ekonomickým činnostem s vysokou přidanou hodnotou

Zdůvodnění specifického cíle:

„Více pracovních míst“ bylo hlavní téma uplynulého období při lákání investorů na průmyslové zóny v kraji. „**Rozvoj inovačně založené ekonomiky**“ a „**Více a lepších pracovních míst**“ jsou naše témata pro současnost i budoucnost. Kvalitativní změna našeho přístupu se neliší od většiny konkurenceschopných regionů ve světě. Většina našich průmyslových zón budovaných „na zelené louce“ je již investory obsazena. Pro zbývající a nově chystané zóny chceme získat investory přinášející do kraje vysokou přidanou hodnotu a možnost kvalitního pracovního uplatnění obyvatel, včetně atraktivní nabídky pro vysoce kvalifikované odborníky i talentované absolventy škol.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

1.7.1 Strategická zóna Moravskoslezského kraje

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: Státní rozpočet – MPO, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: významem celokrajský, jinak dle konkrétního umístění

2.3.2 Specifické strategické cíle globálního cíle 2 – Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze – příležitost pro všechny

Specifický strategický cíl	2.1 Zvýšit celkovou úroveň zaměstnanosti - zlepšit koordinaci aktivit zaměřených na růst zaměstnanosti
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Zvýšit pracovní zapojení nezaměstnaných obyvatel a cíleně je motivovat k návratu na trh práce je důležitým cílem Moravskoslezského kraje. Tato potřeba je umocněna současnou ekonomickou krizí, provázenou ztrátou zaměstnání desítek tisíc lidí v kraji. Dosavadní individuální aktivity jednotlivých subjektů na trhu práce nestačí. Dlouhodobý problém vysoké nezaměstnanosti vyžaduje koordinované akce zaměstnavatelů, vzdělavatelů, samosprávy, odborů a veřejného sektoru. Důležitým prvním krokem je výběr tématu „zaměstnanost“ mezi hlavní strategické priority kraje. Následovat bude rozšíření spolupráce a koordinace aktivit pro rozvoj zaměstnanosti mezi centrálně řízenými institucemi jako jsou úřady práce, krajská samospráva a další aktéři na trhu práce. Toto nelze nařídit, ale vyjednat. Existují dobré výchozí podmínky. V Moravskoslezském kraji je kvalitní infrastruktura institucí a nabídka služeb pro trh práce, s úřady práce jako hlavními nositeli aktivit pro nezaměstnané. Jsou k dispozici významné finanční zdroje pro realizaci aktivní politiky zaměstnanosti, spolufinancované z evropských fondů. Potřebujeme lépe propojit strategické cíle Moravskoslezského kraje s politikou zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí a s aktivitami úřadů práce jako realizátorů této politiky.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>2.1.1 Moravskoslezský pakt zaměstnanosti <i>Nositel projektu:</i> Iniciativa „Moravskoslezský kraj – učící se region“ <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner <i>Zdroje financování:</i> Fond Jessica, OP LZZ, další fondy a programy EU, finanční zdroje partnerských organizací - spolufinancování <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>2.1.2 Podpora počátečního rozvoje podnikání OSVČ <i>Nositel projektu:</i> pověřený Úřad práce v Ostravě a další ÚP v kraji <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP LZZ <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	2.2 Zvýšit pracovní zapojení nezaměstnaných
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>„Bez práce nejsou koláče“, toto staré přísloví by mělo platit i v dnešní době. Zaměstnavatelé a jejich nabídka pracovních příležitostí umožňuje pozitivní naplnění uvedeného principu. Základní legislativní podmínky pro vyšší či nižší míru platnosti našeho přísloví vytváří „stát“. Hlavní roli při aktivní práci s nezaměstnanými hrají úřady práce. Odborné znalosti zaměstnanců úřadů, úzká spolupráce s dalšími subjekty na trhu práce a finanční zdroje na aktivní politiku zaměstnanosti vytvářejí dobré výchozí podmínky pro realizaci tohoto strategického cíle. Klíčovým faktorem úspěchu je individuální přístup k nezaměstnaným, identifikace jejich možností a preferencí a cílená příprava pro uplatnění na trhu práce.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>2.2.1 Skupina projektů Úřadu práce, financovaných z OP LZZ:</p> <p><i>Audit pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním postižením</i> <i>Nositel projektu:</i> pověřený Úřad práce v Ostravě a další ÚP v kraji <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP LZZ <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p><i>Specializovaná pracoviště pro ergodiagnostiku</i> <i>Nositel projektu:</i> pověřený Úřad práce v Ostravě a další ÚP v kraji <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP LZZ <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	2.3 Snížit nerovnováhu v nabídce a poptávce po kvalifikovaných pracovních silách
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Na regionální úrovni v ČR nejsou k dispozici střednědobé předpovědi trhu práce a kvalifikačních potřeb pro jednotlivá odvětví a územní jednotky. V MS kraji byla založena a pilotně ověřena první Regionální observatoř trhu práce v ČR, která spolupracuje s Národní observatoří trhu práce s cílem zajišťovat kvalitní informační podporu aktérům na trhu práce – občanům, zaměstnavatelům, vzdělavatelům, úřadům práce, institucím regionální správy – a tím pozitivně ovlivňovat soulad mezi nabídkou a poptávkou po kvalifikované pracovní síle. Kromě informací je další potřebou včasná motivace žáků základních a středních ke studiu oborů požadovaných na trhu práce v souladu s individuálními předpoklady (talentem) každého jednotlivce. Zejména pokud jde o technické obory je nutné podpořit motivaci žáků také podstatnými změnami ve výuce relevantních předmětů, jako je například matematika.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>2.3.1 Regionální observatoř trhu práce <i>Nositel projektu:</i> RPIC-ViP <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner <i>Zdroje financování:</i> OP LZZ</p>	

Územní dopad realizace: celokrajský

2.3.2 Region4Tech

Nositel projektu: Agentura pro regionální rozvoj, a. s.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP VK

Územní dopad realizace: celokrajský

2.3.3 Matematika jinak

Nositel projektu: RPIC-ViP

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP VK

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl

2.4 Zkultivovat zanedbaná veřejná prostranství s využitím nezaměstnaných v projektech veřejně prospěšných prací

Zdůvodnění specifického cíle:

V Moravskoslezském kraji je množství veřejných prostranství, která mohou získat upravenější a pro obyvatele příjemnější vzhled. Jak skloubit tuto potřebu s požadavkem na zvýšení podílu zaměstnaných? Odpověď je nasnadě. Je v širším využití institutu veřejně prospěšných prací se zapojením nezaměstnaných. Již dnes tuto možnost využívá celá řada měst a obcí. Jiné se brání s poukazem na složitost práce s nezaměstnanými a nedostatečné kapacity obecních úřadů v tomto směru. Právě sem může být zacílena koordinovaná spolupráce veřejného sektoru (samosprávné územní celky – kraj, města a obce – na straně jedné a úřady práce na straně druhé) s dodavateli příslušných služeb. Využití programů spolufinancovaných z evropských fondů může pokrýt významnou část nákladů.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

2.4.1 Podpora krátkodobých pracovních příležitostí pro uchazeče o zaměstnání s vazbou na kultivaci veřejných prostranství

Nositel projektu: pověřený Úřad práce v Ostravě a další ÚP v kraji

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP LZZ

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl	2.5 Zlepšit kvalitu života a prostředí v problémových sídlištích
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Cílené zlepšování kvality života a prostředí v problémových sídlištích Moravskoslezského kraje má široký dopad na zkulturnění prostředí, revitalizaci veřejných prostranství, regeneraci bytových domů, socializaci a integraci romské komunity a nepřímo i dopad na zvýšení zaměstnanosti v těchto deprivovaných místech kraje. Je proto nezbytné identifikovat ty lokality, které jsou problémové z hlediska sociálního vyloučení. Pro tyto lokality je potřeba využít programy k jejich rozvoji - od tvorby lokálních partnerství všech zainteresovaných subjektů až po využití možnosti Integrovaných plánů rozvoje měst, jejichž zpracování je podpořeno z dotačních prostředků EU.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>2.5.1 Realizace IPRM v IOP v kraji (města nad 20 tis. obyv.) <i>Nositel projektu:</i> příslušná města <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> IOP <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	2.6 Využít stávající průmyslové zóny pro vznik nových pracovních míst
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Síť průmyslových zón v kraji byla v podstatě dokončena, stále však existují bariéry, bránící jejich plnému využití. Jedná se především o nedostatečný příkon elektrické energie, který znemožňuje zahájení některých investic v průmyslových zónách a tím i vytváření nových pracovních míst. V rámci tohoto cíle by měly být realizovány projekty, které tuto situaci vyřeší.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>2.6.1 Projekty posílení infrastruktury strategických zón:</p> <p>Strategická průmyslová zóna Ostrava-Mošnov – technická infrastruktura <i>Nositel projektu:</i> Statutární město Ostrava <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner <i>Zdroje financování:</i> Statutární město Ostrava, státní rozpočet, strukturální fondy EU <i>Územní dopad realizace:</i> okresy Nový Jičín, Ostrava, Frýdek-Místek</p> <p>Průmyslová zóna Ostrava-Hrabová – technická infrastruktura 1. a 2. část, projekt posílení kapacity energetického příkonu <i>Nositel projektu:</i> Statutární město Ostrava <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner <i>Zdroje financování:</i> Statutární město Ostrava, státní rozpočet <i>Územní dopad realizace:</i> okresy Ostrava, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín</p>	

2.3.3 Specifické strategické cíle globálního cíle 3 - Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel

Specifický strategický cíl	3.1 Zlepšit spolupráci škol a jejich studentů s firmami
Zdůvodnění specifického cíle: Zaměstnavatelé stále poukazují na přetrvávající disproporci mezi připraveností absolventů pro vstup na trh práce a potřebami praxe, a to jak z hlediska odborné připravenosti a schopnosti aplikovat získané znalosti v praxi, tak z hlediska tzv. klíčových kompetencí důležitých pro jejich adaptabilitu a flexibilitu na trhu práce. Je proto žádoucí stále více prohlubovat a rozšiřovat spolupráci škol s firmami již během studia s cílem maximálně žákům přiblížit reálné požadavky na výkon jednotlivých profesí a vybavit je kompetencemi nezbytnými k bezproblémovému vstupu a adaptaci na trhu práce, především pak v technických profesích. Jedním z důležitých efektů této spolupráce by měla být především zvýšená motivace studentů k práci v technických oborech, které se v Moravskoslezském kraji stále potýkají s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků.	
Projekty, které podporují naplňování cíle:	
3.1.1 Střední škola – brána k technické kariéře <i>Nositel projektu:</i> Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP VK <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský	
3.1.2 TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání) <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu <i>Zdroje financování:</i> OP VK <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský	

Zdůvodnění specifického cíle:

MS kraj je nejlidnatějším krajem republiky. Přes toto postavení, reprezentující cca 12 % obyvatelstva ČR, je role kraje v oblasti vzdělání nevyvážená a z hlediska budoucího vývoje i potenciálně nestabilní. Hlavním důvodem je historické vnímání kraje jakožto výrobní základny republiky v oblasti těžkého průmyslu, hornictví a hutnictví, což dlouhodobě poznamenalo jak strukturu obyvatel kraje, tak i jeho sociálně ekonomický potenciál. Kraj má však ambice změnit svou image na kulturní a univerzitní kraj, kde je lákavé studovat, pracovat a žít. Proto je nutné zaměřit se na rozvoj plnohodnotné a rozmanité vzdělávací nabídky vysokoškolských oborů. Ostrava, jako metropole regionu, by se měla stát plně konkurenceschopným univerzitním městem v rámci celé ČR. K tomu je nezbytné podpořit jednak rozvoj stávajících oborů technického vysokého školství, ale také vznik a dynamický rozvoj nových fakult a oborů v oblasti medicíny, práv a dalších humanitních směrů.

Projekty, které podporují naplňování cíle:**3.2.1 Lékařská fakulta Ostravské univerzity**

Nositel projektu: Ostravská univerzita

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: OP VaVpl, zdroje Ostravské univerzity

Územní dopad realizace: celokrajský

3.2.2 Projekty rozvoje fakult VŠB-TU Ostrava:***Výstavba nové multifunkční budovy Fakulty elektrotechniky a informatiky***

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP VaVpl, Statutární město Ostrava a Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

Posílení infrastruktury VŠB-TU Ostrava rekonstrukcí a výstavbou areálu Fakulty bezpečnostního inženýrství

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

3.2.3 Projekty rozvoje Slezské univerzity v Opavě***Rekonstrukce a přístavba objektu Bezručovo nám. 14, Opava***

Nositel projektu: Slezská univerzita v Opavě

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský

Výstavba objektu informačních a multimediálních studií

Nositel projektu: Slezská univerzita v Opavě

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP VK, OP VaVpi, státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl	3.3 Zvýšit podíl obyvatel schopných komunikovat v cizích jazycích, zejména v angličtině
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>„Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem” - je asi jen málo rčení, která by byla v dnešní době aktuálnější, a platí plně i v MS kraji. Přiměřená jazyková vybavenost mezi širokou veřejností, zejména v angličtině, je stále ještě velkou výzvou. Kraj uprostřed silného středoevropského regionu je v zorném poli mnoha významných zahraničních investorů. Přitom se na trhu práce potýkáme s problémem nedostatečné jazykové znalosti jak v odborných profesích, tak i ve službách. Jedním z nezbytných požadavků přicházejících investorů, zejména v technických odvětvích, je zajištění dostatečné kapacity anglicky mluvících zaměstnanců. Stejně citelná potřeba dorozumět se anglicky existuje i ve sférách služeb, neboť příliv návštěvníků z řad cizinců je podmíněn i jazykovou „bezbariérovostí”. Proto bude dílčími projekty aktivně podporována a rozvíjena jazyková vybavenost žáků, studentů i ostatních obyvatel kraje. Možnost strategicky ovlivnit kvalitu vzdělávání cizích jazyků je zejména v systémovém rozvoji kapacit rodilých mluvčích jako pedagogů na středních školách.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>3.3.1 Projekty zaměřené na podporu jazykového vzdělávání financované z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost <i>Nositelé projektů:</i> školy a další vzdělávací instituce v kraji <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP VK <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>3.3.2 Komplexní projekt zacílený na plošné zlepšení jazykové vybavenosti občanů kraje členěný do jednotlivých synergicky působících modulů <i>Nositel projektu:</i> 1st International School of Ostrava, s.r.o. <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP VK <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	3.4 Zvýšit počet a zlepšit připravenost osob zapojených do studia technických profesí dobře uplatnitelných na trhu práce
-----------------------------------	---

Zdůvodnění specifického cíle:

Zvýšení atraktivity, úrovně a podmínek studia, stejně jako rozvoj nabídky dalšího vzdělávání v technických profesích je prioritou krajských středních i vysokých škol, stejně jako přání zaměstnavatelů. Je žádoucí vytvářet optimální podmínky pro kvalitní, kreativní a inovativní výuku pro dostatečný počet studentů, který bude odpovídat současné i předpokládané budoucí poptávce zaměstnavatelů, zejména průmyslových podniků. Ty vyžadují absolventy dobře připravené po stránce odborných znalostí, praktických dovedností i měkkých kompetencí. Schopnost škol seznámit žáky s nejnovějším technologickým vývojem a inovacemi v dané oblasti je dána především kvalitním studijním zázemím a úzkou spoluprací s podniky. Cílem je především podpořit motivaci studentů k setrvání v oboru prostřednictvím kontaktu s moderními technologiemi a firemním prostředím již v průběhu studia a přispět tak ke zvýšení jejich odborné připravenosti a adaptability na trhu práce.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

3.4.1 Svět techniky

Nositel projektu: VŠB-TU Ostrava a Materiálový a metalurgický výzkum, s.r.o.

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: OP VaVpl

Územní dopad realizace: celokrajský

3.4.2 Modernizace škol ve stavebnictví

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: ROP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

3.4.3 Elektrotechnická centra (Vybudování a vybavení center praktické přípravy pro výkon prací v elektrotechnických oborech)

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: ROP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

3.4.4 Mechatronika

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: ROP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

3.4.5 Zkvalitňování infrastruktury pro vzdělávání

Nositelé projektů: zřizovatelé škol a školských zařízení dle zákona 561/2004 Sb.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: ROP, zřizovatelé škol a školských zařízení

Územní dopad realizace: celokrajský

2.3.4 Specifické strategické cíle globálního cíle 4 - Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

Specifický strategický cíl	4.1 Stát se krajem špičkových „služeb pro 5 milionů“ – rozšířit nabídku volnočasové infrastruktury a služeb pro obyvatele kraje a návštěvníky ze sousedících regionů Česka, Polska a Slovenska
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Významným faktorem, ovlivňujícím kvalitu života obyvatel kraje a také rozhodování investorů, špičkových odborníků, návštěvníků i potenciálních studentů regionálních vysokých škol je vybavenost kraje infrastrukturou pro zábavní, volnočasové, rekreační a naučně-vzdělávací aktivity. Aby se kraj stal v tomto směru skutečně atraktivním místem k životu, studiu i podnikání, bude stávající infrastruktura významně doplněna a modernizována. Pozice kraje v centru přirozeného evropského regionu, zahrnujícího kromě území kraje i sousední regiony České republiky, Polska a Slovenska, otevírá možnost, aby se tato infrastruktura a s ní související nabídka služeb stala lákadlem i pro obyvatele těchto sousedních regionů. Při vzniku nové infrastruktury budou upřednostňována řešení, která s co nejmenší zátěží pro životní prostředí. Významný podíl bude mít proto využití brownfieldů a jejich navrácení zpět k užívání lidem.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>4.1.1 Projekty města Ostravy v rámci kandidatury na titul Ostrava – Evropské hlavní město kultury 2015:</p> <p>Ostrava – Evropské hlavní město kultury 2015 <i>Nositel projektu:</i> Statutární město Ostrava <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> Statutární město Ostrava, státní rozpočet, Moravskoslezský kraj, EU <i>Územní dopad realizace:</i> město Ostrava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL – přilehlá vojvodství Polska, SK – Slovensko – Žilinský kraj, ZLK – Zlínský kraj, OLK – Olomoucký kraj)</p> <p>Nová galerie moderního umění v Ostravě <i>Nositel projektu:</i> Statutární město Ostrava <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce <i>Zdroje financování:</i> Statutární město Ostrava, státní rozpočet, EU <i>Územní dopad realizace:</i> město Ostrava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)</p> <p>Koncertní centrum v Ostravě <i>Nositel projektu:</i> Statutární město Ostrava <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce <i>Zdroje financování:</i> Statutární město Ostrava, státní rozpočet, EU <i>Územní dopad realizace:</i> město Ostrava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)</p> <p>4.1.2 Projekty rozvoje lokality Karolina – Hlubina - Dolní oblast Vítkovic: Nová Karolina</p>	

Nositel projektu: Multi Development Czech Republic

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: Multi Development Czech Republic, Cushman & Wakefield, s.r.o., Passerinvest Group, a.s.

Územní dopad realizace: město Ostrava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)

Dolní oblast Vítkovic

Nositel projektu: Sdružení Dolní oblast Vítkovice

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: IOP, Sdružení Dolní oblast Vítkovice (tři společnosti ze strojírenské skupiny Vítkovice a Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava), Moravskoslezský kraj, Statutární město Ostrava

Územní dopad realizace: město Ostrava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)

Obnova národní kulturní památky Důl Hlubina

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj a další finanční zdroje

Územní dopad realizace: město Ostrava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)

4.1.3 Realizace Integrovaných plánů rozvoje měst v rámci ROP

Nositel projektu: města kraje nad 50 tis. obyvatel

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: ROP

Územní dopad realizace: města Frýdek-Místek, Havířov, Karviná, Opava a Ostrava

4.1.4 Realizace Integrovaných plánů rozvoje území v rámci ROP v turistických oblastech Beskydy-Valašsko, Jeseníky a Těšínské Beskydy

Nositelé projektů: subjekty ve vybraných obcích v uvedených turistických oblastech

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: ROP

Územní dopad realizace: města a obce Ostravice, Staré Hamry, Malá Morávka, Karlova Studánka, Bukovec, Dolní Lomná, Hřčava, Jablunkov, Písečná a Písek

4.1.5 Revitalizace území po hornické činnosti v prostoru Karviná – Havířov – Orlová včetně projektů rozvoje volnočasového vyžití v tomto území

Nositel projektu: RPG Real Estate

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: RPG Real Estate, veřejné rozpočty (kraj, města a obce, fondy EU, SFŽP, prostředky na revitalizaci Moravskoslezského kraje, prostředky státního rozpočtu na sanaci důlních škod)

Územní dopad realizace: okres Karviná a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)

4.1.6 Výstavba nové budovy Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, státní rozpočet, EU

Územní dopad realizace: město Ostrava a Moravskoslezský kraj

4.1.7 Společenské centrum Breda & Weinstein v Opavě

Nositel projektu: Quinlan Private (realizuje společnost Develon)

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: Quinlan Private prostřednictvím společnosti Breda & Weinstein a.s.

Územní dopad realizace: okres Opava

4.1.8 Rekonstrukce objektů a expozic Slezského zemského muzea v Opavě

Nositel projektu: Slezské zemské muzeum (Ministerstvo kultury ČR)

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet, ROP, IOP, OP přeshraniční spolupráce ČR-PL

Územní dopad realizace: Město Opava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)

4.1.9 Rozvoj rekreační oblasti v okolí přehradní nádrže Slezská Harta

Nositel projektu: města, obce a podnikatelské subjekty v oblasti Slezské Harty

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: okres Bruntál

4.1.10 Úzkorozchodná železnice Třemešná- Osoblaha prodloužená do Polska, výstavba depa a penzionů

Nositel projektu: Slezské zemské dráhy o.p.s.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: soukromé financování, finanční zdroje EU

Územní dopad realizace: okres Bruntál, především mikroregion Osoblažska

4.1.11 Centrum euroatlantické bezpečnosti (s vazbou na Dny NATO)

Nositel projektu: Sdružení Jagello

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: ROP, město Ostrava, jiné fondy a privátní zdroje

Územní dopad realizace: město Ostrava a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)

Specifický strategický cíl	4.2 Být evropským lídrem v systémovém rozvoji měkkých kompetencí u všech skupin obyvatel
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Oblast měkkých kompetencí má mimořádný vliv na úspěšnost v práci i v osobním životě. Jsou to zejména měkké kompetence, jako je například orientace na zákazníka, flexibilita nebo komunikativnost, které nejvíce ovlivňují kulturu chování i výkon člověka, což má také vliv na atmosféru mezi lidmi. Systémovým rozvojem měkkých kompetencí přispějeme k rozvíjení image „kultivovaného a přátelského“ kraje. Východiskem bude Kompetenční model Moravskoslezského kraje, schválený Zastupitelstvem kraje v roce 2004. V oblasti systémového rozvoje měkkých kompetencí existuje v Moravskoslezském kraji kapacita, která umožňuje do budoucna aspirovat na přední pozici mezi evropskými regiony. Evropské centrum excelence pro klíčové kompetence, které v kraji sídlí, je v současnosti zřejmě nejvýznamnějším exportérem českého vzdělávání do zahraničí - zde vzniklý program rozvoje měkkých kompetencí je šířen do 12 zemí EU a Turecka. Systémový rozvoj měkkých kompetencí v MS kraji a využití existující konkurenční výhody v tomto směru dává dobrý předpoklad pro naplnění tohoto specifického cíle.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>4.2.1 Evropské centrum excelence pro klíčové kompetence <i>Nositel projektu:</i> RPIC-ViP <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický partner <i>Zdroje financování:</i> fondy EU (OP LZZ, OP VK, Leonardo, Gruntvig aj.), vlastní spolufinancování, doplňkové spolufinancování partnerů, jiné zdroje klientů - individuální, soukromé i veřejné <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský a evropský</p>	

Specifický strategický cíl	4.3 Rozvinout kulturu odpovědnosti a ohleduplnosti k životnímu prostředí
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>K vyřešení neuspokojivého stavu životního prostředí v kraji nebudou stačit pouze restriktivní opatření vůči velkým znečišťovatelům z podnikové sféry nebo zásahy investičního charakteru, jako je například budování kanalizací či realizace technických opatření, vedoucích ke snížení emisí škodlivých látek. V mnoha případech lze zlepšení dosáhnout pouze změnou myšlení a chování obyvatel kraje a jejich zodpovědnějším přístupem k životnímu prostředí. Na to je možné působit využitím již existujících a osvědčených metod ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty, především mezi dětmi a mládeží. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta patří mezi multidisciplinární obory prosazující právo na informace a vzdělávání v oblasti životního prostředí. Může ovlivňovat nejen spotřebitele a výrobce, ale i budoucí trendy sektorové politiky.</p> <p>Kromě osvěty a výchovy je potřebné využít i tlak, a to jak na velké znečišťovatele tak i na neodpovědné jednotlivce. V tomto směru MS kraj připraví legislativní návrhy, které posílí a upřesní pravomoci samosprávy vůči znečišťovatelům. Mandát k tomuto postupu je dán současným stavem v centrální průmyslové aglomeraci kraje, která je prezentována jako „oblast s nejhorším ovzduším v EU“. Tento stav se musí do roku 2016 výrazně změnit.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>4.3.1 Jednotný informační a komunikační systém ochrany přírody v MSK <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu <i>Zdroje financování:</i> Moravskoslezský kraj, Evropská komise LIFE + <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>4.3.2 Podpora realizace Místní agendy 21 v kraji <i>Nositel projektu:</i> jednotlivá města a obce, kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce, příjemce <i>Zdroje financování:</i> městské a obecní rozpočty, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>4.3.3 Zpracování koncepcí EVVO ve velkých městech kraje <i>Nositel projektu:</i> jednotlivá města nad 50 tis. obyvatel <i>Role kraje při realizaci:</i> informovaný zájemce <i>Zdroje financování:</i> městské rozpočty <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>4.3.4 Rozvoj environmentálního poradenství v Moravskoslezském kraji <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu <i>Zdroje financování:</i> Moravskoslezský kraj, SFŽP <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	4.4 Zajistit obyvatelům kraje kvalitní zdravotní a sociální služby
-----------------------------------	---

Zdůvodnění specifického cíle:

Moravskoslezský kraj disponuje rozvinutou sítí zařízení poskytujících sociální služby. Technický stav budov je však v mnohých případech velmi špatný a vyžaduje rozsáhlé investice. V souladu s moderními přístupy k péči o klienty těchto zařízení budou dále připravovány a realizovány konkrétní projekty, které jsou součástí procesu transformace pobytových sociálních služeb, jako například vznik zařízení chráněného bydlení. Dalším okruhem aktivit v této oblasti bude rozvoj služeb sociální prevence, jako jsou azylové domy, domy na půli cesty, kontaktní centra, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně terapeutické dílny, sociální rehabilitace, intervenční centra, služby následné péče, podpora samostatného bydlení a také terénní programy pro příslušné cílové skupiny obyvatel. Nezbytné bude také pokračování vzdělávacích aktivit pro poskytovatele sociálních služeb a také pokračování v koncepčním plánování rozvoje těchto služeb s cílem sjednocení postupy samospráv a dalších poskytovatelů a podpora zvyšování informovanosti o poskytovaných a plánovaných sociálních službách v kraji.

V oblasti zdravotnictví je nezbytné kromě ekologizací a revitalizací areálů a objektů zdravotnických zařízení realizovat taková opatření, která zajistí zkvalitnění poskytované péče a provozu těchto zařízení prostřednictvím moderních informačních a zdravotnických technologií, včetně vozového parku a například také zajištěním bezbariérovosti těchto zařízení. Nezbytné je také další vzdělávání zaměstnanců zdravotnických zařízení, včetně vzdělávání jazykového.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

Oblast sociálních služeb:

4.4.1 Projekty Rozvoje kvality sociálních služeb, včetně transformace pobytových sociálních služeb

Nositel projektů: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektů

Zdroje financování: OP LZZ, ROP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

4.4.2 Projekty podpory střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb se zaměřením na terénní a ambulantní programy, včetně rozvoje služeb pro osoby s duševním onemocněním

Nositel projektů: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektů

Zdroje financování: OP LZZ

Územní dopad realizace: celokrajský

Oblast zdravotnictví

4.4.3 Projekty modernizace objektů a areálů zdravotnických zařízení včetně jejich vybavenosti

Nositel projektů: Moravskoslezský kraj, případně konkrétní zdravotnická zařízení

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, finanční zdroje EU

Územní dopad realizace: celokrajský

4.4.4 Projekty vzdělávání a stabilizace zdravotnických pracovníků

Nositel projektů: Moravskoslezský kraj, případně konkrétní zdravotnická zařízení

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, finanční zdroje EU

Územní dopad realizace: celokrajský

4.4.5 Projekty zkvalitňování komunikace a přenosu dat při poskytování zdravotnických služeb

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: ROP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

4.4.6 Koncepce rozvoje zdravotní péče v Moravskoslezském kraji

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, finanční zdroje EU

Územní dopad realizace: celokrajský

Zdůvodnění specifického cíle:

Dokončení silniční sítě nadregionálního významu, propojující kraj se zbytkem ČR a sousedními zeměmi, nebude v kontextu srovnatelných evropských regionů znamenat konkurenční výhodu. Bude se jednat o dosažení základní úrovně infrastrukturní vybavenosti, kterou stát plní svou povinnost vůči takto hospodářsky a sociálně významnému kraji s nejméně 10letým zpožděním. Pro optimální využití rozvojového potenciálu je nezbytné dokončit v horizontu strategie stavby, dlouhá léta projektované či rozestavěné. Rovněž kvalitní krajská síť silnic je nezbytnou podmínkou rovnoměrného rozvoje ekonomických aktivit v rámci kraje a rovného přístupu jeho obyvatel k možnostem zaměstnání a vzdělání. Nezbytností je především zlepšení dostupnosti ostravské průmyslové aglomerace ze západní části kraje, tedy z Opavska, Krnovska a Bruntálska. Kromě silnic II. a III. třídy, které jsou ve vlastnictví kraje, se musí jednat i o modernizace či výstavby některých silnic I. třídy, tvořící páteřní silniční síť v západovýchodním a severojižním směru. Při přípravě a realizaci těchto staveb budou upřednostňována taková řešení, která budou znamenat co nejmenší zátěž pro životní prostředí včetně minimalizace fragmentace krajiny liniovými stavbami.

Železniční doprava bude vždy tvořit ekologičtější alternativu k dopravě silniční, což je zvláště podstatné v Moravskoslezském kraji, jehož životní prostředí je silně zasaženo ekonomickými aktivitami a intenzitou silniční dopravy. Kromě modernizace a elektrifikace stávajících tratí budou realizovány takové projekty, které přispějí k lepší využitelnosti a dostupnosti železniční dopravy pro osobní i nákladní dopravu a také ke zvýšení kultury cestování vlakem a tím k vyšší atraktivitě železniční dopravy pro cestující.

V posledních letech byly investovány významné veřejné finanční prostředky do rozvoje Mezinárodního letiště Leoše Janáčka Ostrava. Pro dokončení procesu jeho modernizace budou realizovány takové aktivity, které zvýší jeho využitelnost pro nákladní dopravu, umožní pohyb velkých letadel a zabezpečí bezpečné fungování letiště při předpokládaném zvýšení intenzity provozu.

Vzhledem k tomu, že silniční doprava se významným způsobem podílí na zhoršování stavu životního prostředí v kraji je nezbytné, aby významnější podíl na přepravě osob připadal na hromadnou přepravu osob. K tomu povede dokončení realizace regionálního dopravního systému, zabezpečujícího tarifní i dopravní integraci všech druhů hromadné dopravy, časové návaznosti, možnosti parkování a budování přestupních terminálů v místech zvýšené dopravní poptávky.

Projekty, které podporují naplňování cíle: Silniční infrastruktura**4.5.1 Dokončení výstavby dálnice D47 (D1) včetně napojení na Polsko a dálničních přívaděčů**

Nositel projektu: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL, SK, ZLK, OLK)

4.5.2 Kvalitní silniční spojení kraje se Slovenskem - STAVBY SLEZSKÉHO KŘÍŽE – VÝCHOD (I/11 – I/68) - Třanovice – Hrádek

Nositel projektu: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský, především okres Frýdek-Místek a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (SK)

4.5.3 Dokončení modernizace silnice R48 včetně obchvatu Frýdku-Místku a souvisejících staveb

Nositel projektu: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský, především okres a město Frýdek-Místek

4.5.4 Zkvalitnění silničního spojení západní části kraje s Ostravou - STAVBY SLEZSKÉHO KŘÍŽE – ZÁPAD (I/11 - I/57), stavby I/11 Mokré Lazce - hranice okresů Opava/Ostrava, obchvat Krnova, obchvaty Opavy

Nositel projektu: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský, především okresy Opava, Bruntál a Ostrava, města Opava a Krnov

4.5.5 Výstavba silnice I/45 Horní Loděnice - Bruntál - Krnov – Polsko

Nositel projektu: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský, okres Bruntál a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (PL)

4.5.6 Celková modernizace a rekonstrukce regionálních silnic II. a III. třídy ve stávajících trasách (homogenizace, opravy mostů) a další stavby

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet, ROP

Územní dopad realizace: celokrajský, okres Bruntál

4.5.7 Modernizace silnice I57 Opava – Nový Jičín – Valašské Meziříčí

Nositel projektu: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: okresy Opava a Nový Jičín a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (ZLK, OLK)

Železniční doprava

4.5.8 Dokončení výstavby III. tranzitního železničního koridoru v úseku Český Těšín – Mosty u Jablunkova - SR

Nositel projektu: Správa železniční dopravní cesty

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský a Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (SK)

4.5.9 Dokončení přípravy a zahájení stavby úseku Dětmorovice – Český Těšín

Nositel projektu: Správa železniční dopravní cesty

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský

4.5.10 Optimalizace a elektrizace úseku trati Ostrava-Kunčice – Frýdek-Místek – Český Těšín, vč. zdvojkolejnění úseku Frýdek-Místek – Vratimov

Nositel projektu: Správa železniční dopravní cesty

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet

Územní dopad realizace: okresy Ostrava, Frýdek-Místek a Karviná

4.5.11 Funkční kolejové napojení Letiště Leoše Janáčka Ostrava v Mošnově na II. železniční koridor a regionální dopravní systém, pro osobní i nákladní dopravu

Nositel projektu: Správa železniční dopravní cesty

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: státní rozpočet, OP Doprava, ROP

Územní dopad realizace: celokrajský, okres Nový Jičín

4.5.12 Nasazení nových železničních vozových jednotek do systému regionální dopravy Moravskoslezského kraje

Nositel projektu: ČD, a. s.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce, spolufinancující instituce

Zdroje financování: státní rozpočet, Moravskoslezský kraj, ROP

Územní dopad realizace: celokrajský

Letecká doprava – Letiště Leoše Janáčka

4.5.13 Projekty rozvoje letiště Leoše Janáčka

Rozvoj infrastruktury pro nákladní dopravu na letišti - cargo terminály, multimodální logistické centrum

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, soukromé zdroje

Územní dopad realizace: celokrajský

Rekonstrukce severní a jižní stojánky, odbavovací plochy

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, ROP

Územní dopad realizace: celokrajský

Dopravní systémy

4.5.14 Revitalizace přednádražního prostoru Ostrava-Svinov II. etapa

Nositel projektu: Statutární město Ostrava

Role kraje při realizaci: spolufinancující instituce

Zdroje financování: Statutární město Ostrava, Moravskoslezský kraj, ROP

Územní dopad realizace: město Ostrava, Moravskoslezský kraj

Specifický strategický cíl

4.6 Zajistit více energie a lepší využití místně dostupných energetických zdrojů

Zdůvodnění specifického cíle:

Nedostatek elektrické energie se v posledních letech stal bariérou jak pro příchod některých investorů, tak pro rozvojové aktivity stávajících firem v kraji. Tento problém bude řešen posílením kapacity přenosové sítě, napájené z konvenčních zdrojů. V Moravskoslezském kraji, který je vzhledem k intenzitě a povaze průmyslové výroby a také těžby nerostných surovin významným producentem odpadů a vedlejších produktů všeho druhu, je nanejvýš vhodné a k životnímu prostředí zodpovědné zabývat se vývojem technologií, umožňujících získávat energii i z netradičních zdrojů. K vývoji těchto technologií bude využito odborných a materiálních kapacit stávajících vědeckovýzkumných pracovišť, například v rámci Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě. Souběžně s maximálním využitím místně dostupných energetických zdrojů je nezbytné také snížit energetickou náročnost jednotlivých veřejných budov a objektů a zohlednit stav životního prostředí v daném území. Cílem je dosažení maximální možné energetické soběstačnosti a tím pádem menší závislosti na výkyvech v dodávkách primárních energetických zdrojů zvenčí.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

4.6.1 Transformační stanice Kletné

Nositel projektu: ČEPS, a.s. nebo ČEZ Distribuce, a. s.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: ČEPS, a.s. a ČEZ Distribuce, a. s.

Územní dopad realizace: celokrajský

4.6.2 Energetická soběstačnost budov v majetku Moravskoslezského kraje

Nositel projektu: Krajská energetická agentura Moravskoslezského kraje, o.p.s.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce, spolufinancující instituce

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, OP ŽP

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl	4.7 Podstatně zlepšit kvalitu životního prostředí v centrální průmyslové aglomeraci kraje
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Kvalita ovzduší v kraji je dlouhodobě nejhorší v celé ČR a to přesto, že se zde nachází velká území CHKO Beskydy, Jeseníky a Poodří. Nejhorší situace z pohledu kvality ovzduší je v aglomeraci velkých měst (Ostrava, Karviná, Orlová, Bohumín, Havířov, Frýdek-Místek, Český Těšín, Třinec), kde se nachází jak těžký průmysl, tak lokální topeniště a znečištění ovzduší podporuje výrazně hustá doprava. S ohledem na možnosti kraje je nezbytné prosazovat aplikaci nejlepších dostupných technik u průmyslových provozů a zároveň tam, kde kraj má přímý vliv na zlepšení kvality ovzduší, realizovat daná opatření.</p> <p>Další prioritní oblastí na úseku životního prostředí je řešení nakládání s komunálním odpadem vznikajícím na území kraje s tím, že je nutno vytvořit podmínky pro přechod od velkoobjemového skládkování k jeho energetickému využití. V dalších složkách životního prostředí, které však již nejsou pro rozvoj Moravskoslezského kraje limitující, je nutno věnovat pozornost zejména podpoře projektů vedoucích ke zlepšování kvality zejména povrchových vod na území kraje a naplnění povinnosti vyplývající zejména ze Směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod a dále na podporu projektů vedoucích k posílení biologické rozmanitosti na úrovni stanovišť a druhů a snížení antropogenních vlivů na přírodu a krajinu včetně získání maxima informací o přírodním prostředí jako podkladu pro efektivní management.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p><u>Ovzduší</u></p> <p>4.7.1 Zajištění vyšší alokace finančních prostředků z prostředků Státního fondu Životního prostředí popř. z prodeje emisních povolenek za účelem realizace nákladných projektů vedoucích k účinnému snížení emisí z velkých zdrojů znečišťování</p> <p><i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj, provozovatelé zdrojů, Krajská hospodářská komora <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, partner <i>Zdroje financování:</i> SFŽP, státní rozpočet <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský, mezinárodní</p> <p>4.7.2 Informační monitorovací systém průmyslového znečištění v Moravskoslezském kraji</p> <p><i>Nositel projektu:</i> Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě <i>Role kraje při realizaci:</i> strategický zájemce <i>Zdroje financování:</i> OP ŽP <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>4.7.3 Účinná kooperace s Polskem za účelem společného postupu při stanovování přísných ekologických podmínek pro provoz velkých podniků ve Slezské pánvi</p> <p><i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu <i>Zdroje financování:</i> Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský, především průmyslové oblasti</p> <p>4.7.4 Zvýšení četnosti úklidu komunikací ve správě silnic Moravskoslezského kraje</p> <p><i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj</p>	

Role kraje při realizaci: nositel projektu
Zdroje financování: Moravskoslezský kraj
Územní dopad realizace: celokrajský

4.7.5 Ekologizace vozového parku Správy silnic Moravskoslezského kraje (prachové filtry do vybraných nákladních aut)

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj
Role kraje při realizaci: nositel projektu
Zdroje financování: Program švýcarsko-české spolupráce,, Moravskoslezský kraj
Územní dopad realizace: celokrajský

Odpady

4.7.6 Krajské integrované centrum využívání komunálních odpadů

Nositel projektu: komunální akciová společnost
Role kraje při realizaci: strategický partner
Zdroje financování: OP ŽP, Moravskoslezský kraj, EIB
Územní dopad realizace: celokrajský

4.7.7 Intenzifikace systému odděleného sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů včetně bioodpadu a kalů

Nositel projektu: města, obchodní společnosti
Role kraje při realizaci: strategický partner
Zdroje financování: OP ŽP
Územní dopad realizace: celokrajský

Voda

4.7.8 Projekty odvádění a likvidace odpadních vod v obcích v Moravskoslezském kraji

Nositel projektu: obce, města
Role kraje při realizaci: informovaný zájemce
Zdroje financování: OP ŽP, státní rozpočet, města a obce
Územní dopad realizace: celokrajský

4.7.9 Dotační programy vedoucí k naplnění směrnic EU o čištění vod

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj
Role kraje při realizaci: nositel projektu
Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, města a obce
Územní dopad realizace: celokrajský

4.7.10 Revitalizace povodí Olše

Nositel projektu: Slezský vodohospodářský svazek obcí
Role kraje při realizaci: informovaný zájemce
Zdroje financování: OP ŽP, státní rozpočet, města a obce
Územní dopad realizace: okresy Frýdek-Místek, Karviná

4.7.11 Snížení eutrofizace v povodí vodní nádrže Slezská Harta

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu
Zdroje financování: OP ŽP, Moravskoslezský kraj
Územní dopad realizace: okres Bruntál

Přírodní prostředí

4.7.12 Komplexní monitoring přírodních podmínek v Moravskoslezském kraji

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: EHP/Norsko

Územní dopad realizace: celokrajský

4.7.13 Odstranění migrační bariéry pro obojživelníky

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: OP ŽP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl	4.8 Zlepšit bezpečnost, ochranu zdraví a majetku obyvatel kraje
-----------------------------------	--

Zdůvodnění specifického cíle:

Rozvoj jednotlivých složek integrovaného záchranného systému byl v předchozích letech cílem významného objemu investic. Dalším krokem bude zabezpečení vysoké efektivity při koordinaci řešení krizových situací a tím i významné snížení škod na životech, zdraví a majetku občanů, návštěvníků a ekonomických subjektů působících v Moravskoslezském kraji. Toho dosáhneme mimo jiné integrací příjmu všech tísňových volání z území Moravskoslezského kraje v jednom operátorském středisku, společném pro všechny složky integrovaného záchranného systému. Součástí aktivit bude i zvyšování bezpečnosti v dopravě. Povodně v posledních letech několikrát dramaticky zasáhly do života kraje a jeho obyvatel. Je nutno intenzivně realizovat technická opatření, zabezpečující protipovodňovou ochranu a také opatření odstraňující následky povodní, například sesuvy půdy. Opatření budou navržena a realizována tak, aby tvořila integrovaný a navazující systém. Jeho součástí budou i případné nezbytné vodní stavby, které však co nejméně naruší životní prostředí a ekosystémy v dotčených lokalitách. Nezbytnou součástí účinné povodňové ochrany jsou včasná informovanost účastníků ochrany před povodněmi i široké veřejnosti a preventivní opatření, mezi které mimo jiné patří mapy povodňových rizik a povodňový plán.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

4.8.1 Integrované bezpečnostní centrum Moravskoslezského kraje

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: ROP, Moravskoslezský kraj, Statutární město Ostrava, Ministerstvo vnitra – státní rozpočet

Územní dopad realizace: celokrajský

4.8.2 FLOREON

Nositel projektu: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava a další zdroje

Územní dopad realizace: celokrajský

4.8.3 Protipovodňová nádrž Nové Heřmínovy

Nositel projektu: Povodí Odry, s. p.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: Povodí Odry, s. p. – státní rozpočet

Územní dopad realizace: okresy Bruntál, Opava a Ostrava

4.8.4 Digitální povodňový plán Moravskoslezského kraje

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: OP ŽP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

4.8.5 Studie vyhodnocení a zvládnání povodňových rizik na řece Odře v úseku Bohumín-Polanka

Nositel projektu: Povodí Odry, státní podnik

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP ŽP, Povodí Odry, s. p.

Územní dopad realizace: okres Karviná, Ostrava

4.8.6 Projekt modernizace monitorovacího systému vodohospodářského dispečinku Povodí Odry, I. a II. etapa

Nositel projektu: Povodí Odry, státní podnik

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP ŽP, Povodí Odry, s. p.

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl

4.9 Vrátit lidem k užívání brownfieldy a jiná nevyužitá území

Zdůvodnění specifického cíle:

Moravskoslezský kraj je vzhledem ke své průmyslové historii regionem s nejvyšším počtem nevyužívaných průmyslových areálů – brownfieldů - v České republice. Tento fakt a také neuspokojivý stav životního prostředí v kraji jsou důvody pro umístění maximálního možného počtu nových ekonomických, ale i dalších rozvojových aktivit právě v těchto lokalitách. Výhodou kraje je skutečnost, že významná část brownfieldů se nachází v blízkosti center měst a v dalších atraktivních místech s dobrou dopravní dostupností. Využití těchto lokalit bude mimo jiné řešeno i realizací již dlouhodobě plánovaných projektů, například ve městě Ostravě. Využití dalších lokalit, například v prostoru Karviná – Havířov – Orlová, by mělo být řešeno koordinovaně, při dodržení principů moderního urbanismu a ve spolupráci partnerů z veřejného i soukromého sektoru. Tradice a zkušenosti při řešení této problematiky navíc představují potenciál vytvořit z Moravskoslezského kraje znalostní region v oboru urbanistické regenerace brownfieldů.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

Viz relevantní projekty uvedené pod specifickým strategickým cílem 4.1:

Nová Karolina

Dolní oblast Vítkovic

Obnova národní kulturní památky Důl Hlubina

Revitalizace území po hornické činnosti v prostoru Karviná – Havířov – Orlová včetně projektů rozvoje volnočasového vyžití v tomto území

a dále

4.9.1 Rozvojová zóna Hrušov

Nositel projektu: Statutární město Ostrava

Role kraje při realizaci: informovaný zájemce

Zdroje financování: ROP, státní rozpočet, Statutární město Ostrava

Územní dopad realizace: město Ostrava

2.3.5 Specifické strategické cíle globálního cíle 5 - Efektivní správa věcí veřejných

Specifický strategický cíl	5.1 Zajistit rovnoměrnější rozvoj kraje ve všech jeho částech
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Historickým vývojem došlo v našem kraji ke stavu, kdy se většina ekonomických aktivit ovlivňujících životní úroveň, rozvinutost infrastruktury či dostupnost pracovních příležitostí a vzdělání odehrávala v průmyslové části kraje, především na Ostravsku. Postupné zmenšování takto vzniklých vnitrokrajských disparit nemohou zabezpečit pouze podnikatelské aktivity. Moravskoslezský kraj bude realizovat citlivou regionální politiku a cílenými intervencemi podpoří i rovnoměrnější rozvoj na celém svém území.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>5.1.1 Realizace dotačního programu Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje v letech 2010 - 2016</p> <p><i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu <i>Zdroje financování:</i> Moravskoslezský kraj, především venkovské obce <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p>5.1.2 Realizace dotačního programu podpory tvorby územních plánů obcí</p> <p><i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu <i>Zdroje financování:</i> Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský, především venkovské obce</p>	
Specifický strategický cíl	5.2 Posílit trilaterální přeshraniční spolupráci kraje s přilehlými regiony Polska a Slovenska
<p>Zdůvodnění specifického cíle:</p> <p>Strategická poloha Moravskoslezského kraje v sousedství partnerských regionů v Polsku a na Slovensku otevírá kraji široké možnosti spolupráce v nejrůznějších oblastech. Pro realizaci a financování některých rozvojových aktivit je tato spolupráce přímo nezbytná. Kraj by měl pro posílení své úlohy při koordinaci této spolupráce využít dostupné programy a iniciativy. Jednou z možností je například iniciace vzniku a zapojení do sítě Evropských seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), jejichž cílem je usnadňovat a podporovat přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráci.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>5.2.1 Tritia - platforma pro společné zviditelnění na politické, obchodní a vzdělávací úrovni</p> <p><i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> OP Nadnárodní spolupráce, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (Polsko, Slovensko)</p>	

5.2.2 Partnerství pro byznys

Nositel projektu: Agentura pro regionální rozvoj, a. s.

Role kraje při realizaci: strategický zájemce

Zdroje financování: OP PS ČR-Polsko

Územní dopad realizace: Moravskoslezský kraj uprostřed širšího regionu (Polsko)

Specifický strategický cíl

5.3 Efektivně využít rozvojové příležitosti spojené s využitím strukturálních fondů v kraji v období 2014-2020

Zdůvodnění specifického cíle:

Programovací období Evropské unie 2007 – 2013 se blíží ke své polovině. Přes nesporné úspěchy kraje při čerpání finančních zdrojů z operačních programů byly identifikovány oblasti, ve kterých je čerpání fondů krajskými subjekty zatím nedostatečné, případně jsou některé podpory ne zcela efektivně zacíleny. Dosavadní čerpání evropských prostředků bude podrobena důkladné analýze, využitelné jak pro jeho zlepšení ve stávajícím programovacím období, tak pro přípravu na následující programovací období EU 2014 – 2020. Vzhledem k tomu, že v tomto období dojde s vysokou pravděpodobností k výraznému poklesu prostředků, které bude možné z operačních programů získat, je třeba se již nyní připravit na čerpání těch zdrojů, které budou pro kraj v období 2014 – 2020 k dispozici. Je velmi důležité posílit roli krajů při rozhodování o účelné alokaci těchto zdrojů, a to v kontrastu k současné centralizaci a „resortizaci“ rozhodování. Strategie rozvoje kraje, aktualizovaná pro nové programovací období, by měla být základním programovým dokumentem – krajským strategickým referenčním rámcem – který budou centrální orgány respektovat v období příprav na další programovací období. O tomto postavení krajů a strategické spolupráci s vládou ČR by měla jednat Asociace krajů ČR.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

5.3.1 Strategický referenční rámec Moravskoslezského kraje k programovacímu období 2014 – 2020

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: Moravskoslezský kraj, Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko

Územní dopad realizace: celokrajový a národní (pilotáž v Moravskoslezském kraji a prosazení na národní úrovni)

5.3.2 Fond JESSICA pro Moravskoslezský kraj

Nositel projektu: Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko

Role kraje při realizaci: strategický partner

Zdroje financování: Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko, ROP 2007-2013, potenciálně ROP 2014-2020, Moravskoslezský kraj, města a obce, EIB, bankovní sektor

Územní dopad realizace: celokrajový

5.3.3 Rámce urbánního rozvoje

Nositel projektu: Agentura pro regionální rozvoj, a. s.

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: Agentura pro regionální rozvoj, a. s., fond JESSICA, soukromý kapitál

Územní dopad realizace: celokrajový

Specifický strategický cíl	5.4 Zajistit efektivní výkon státní správy a samosprávy v kraji
<p>Zdůvodnění specifického cíle: Nezbytnou součástí procesu zefektivňování výkonu státní správy a samosprávy je tzv. e-government, spojený s lepším využíváním moderních informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě. Prostřednictvím těchto technologií dojde ke zlepšení organizace veřejné správy, zjednodušení přístupu k informacím, odstranění nadbytečné administrativy, usnadnění styku občana s úřady, ale také k lepší komunikaci uvnitř institucí veřejné správy.</p> <p>Projekty, které podporují naplňování cíle:</p> <p>5.4.1 Projekty zavádění e-governmentu, jejichž nositelem je Moravskoslezský kraj a budou financovány z Integrovaného operačního programu:</p> <p><i>Elektronický úřad</i> <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> IOP, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p><i>Jednotná digitální technická mapa a portál územního plánování Moravskoslezského kraje</i> <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> IOP, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p><i>Technologické centrum a elektronická spisová služba Moravskoslezského kraje</i> <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> IOP, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p> <p><i>Zajištění vzdělávání v eGovernmentu</i> <i>Nositel projektu:</i> Moravskoslezský kraj <i>Role kraje při realizaci:</i> nositel projektu, spolufinancující instituce <i>Zdroje financování:</i> IOP, Moravskoslezský kraj <i>Územní dopad realizace:</i> celokrajský</p>	

Specifický strategický cíl	5.5 Zvýšit profesionalitu a orientaci na službu občanům u politiků, manažerů a úředníků ve veřejné správě a samosprávě – zajistit jim kvalitní personální rozvoj a vzdělávání
-----------------------------------	--

Zdůvodnění specifického cíle:

Rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě a samosprávě je jednou z důležitých oblastí, která podmiňuje profesionální a kvalitní výkon na úrovni obcí a krajů. Veřejná správa v ČR by měla být primárně pojímána jako služba občanovi, naplňující principy dobrého vládnutí, veřejná služba, která funguje efektivně a výkonně, služba, která je klientsky orientovaná a naplňuje očekávání občanů, služba, která je schopna flexibilně reagovat na jejich potřeby a fungovat hospodárně. Mezi hlavní úkoly spojené s cílem vytvořit tzv. SMART ADMINISTRATION patří systémový rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě, který využije a posílí profesionalitu stávajících aktérů, ale také přiláká nové talenty. Od atraktivních strategií je třeba přejít k činům. Je to právě Moravskoslezský kraj, který si nechal provést průzkum vzdělávacích potřeb v rámci kraje, měst a obcí, na jehož základě je navržen klíčový projekt „Kompetentní veřejná správa a samospráva“. Hlavním cílem projektu je rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě, zlepšení kvality a profesionální úrovně veřejné správy v souladu s moderním trendem personálního řízení, tj. podle kompetenčních modelů.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

5.5.1 Kompetentní veřejná správa a samospráva

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: OP LZZ, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

5.5.2 Rozvoj kompetencí strategického, procesního a projektového řízení a kvality

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu, spolufinancující instituce

Zdroje financování: OP LZZ, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

Specifický strategický cíl	5.6 Zlepšit image kraje navenek i dovnitř
-----------------------------------	--

Zdůvodnění specifického cíle:

Změna image regionu, o kterou kraj dlouhodobě usiluje, bude podpořena odpovídajícími marketingovými aktivitami, zaměřenými na turisty ze všech perspektivních destinací, investory a potenciální studenty regionálních vysokých škol, ale také na obyvatele kraje a podnikatele v kraji působící. Kromě atraktivity kraje pro návštěvníky zvnějšku chceme posílit pocit sounáležitosti obyvatel a podnikatelů s krajem a vnímání kraje jako místa atraktivního pro život, práci i návštěvu.

Projekty, které podporují naplňování cíle:

5.6.1 Moravskoslezský kraj – kraj plný zážitků

Nositel projektu: Moravskoslezský kraj

Role kraje při realizaci: nositel projektu

Zdroje financování: ROP, Moravskoslezský kraj

Územní dopad realizace: celokrajský

2.4 Návaznost klíčových zjištění analýzy a návrhové části strategie

2.4.1 Vazba klíčových zjištění analýzy a specifických strategických cílů

Strategická (návrhová) část dokumentu se plně opírá o zjištění analytické části a zohledňuje kromě výsledků práce expertních skupin i další informace, získané během zpracování strategie, především z dotazníkového šetření Mapování názorů na současný stav a rozvojové potřeby Moravskoslezského kraje, závěrů a doporučení z jednání konference Investment&Business Forum 2009 a dalších podkladů, poskytnutých členy zpracovatelských struktur strategie.

Klíčová zjištění byla formulována na základě shromáždění dostupných dat o situaci a vývoji Moravskoslezského kraje, analýzy těchto dat a následně syntézy dílčích analytických závěrů do deseti hlavních zjištění, podložených statistickými daty.

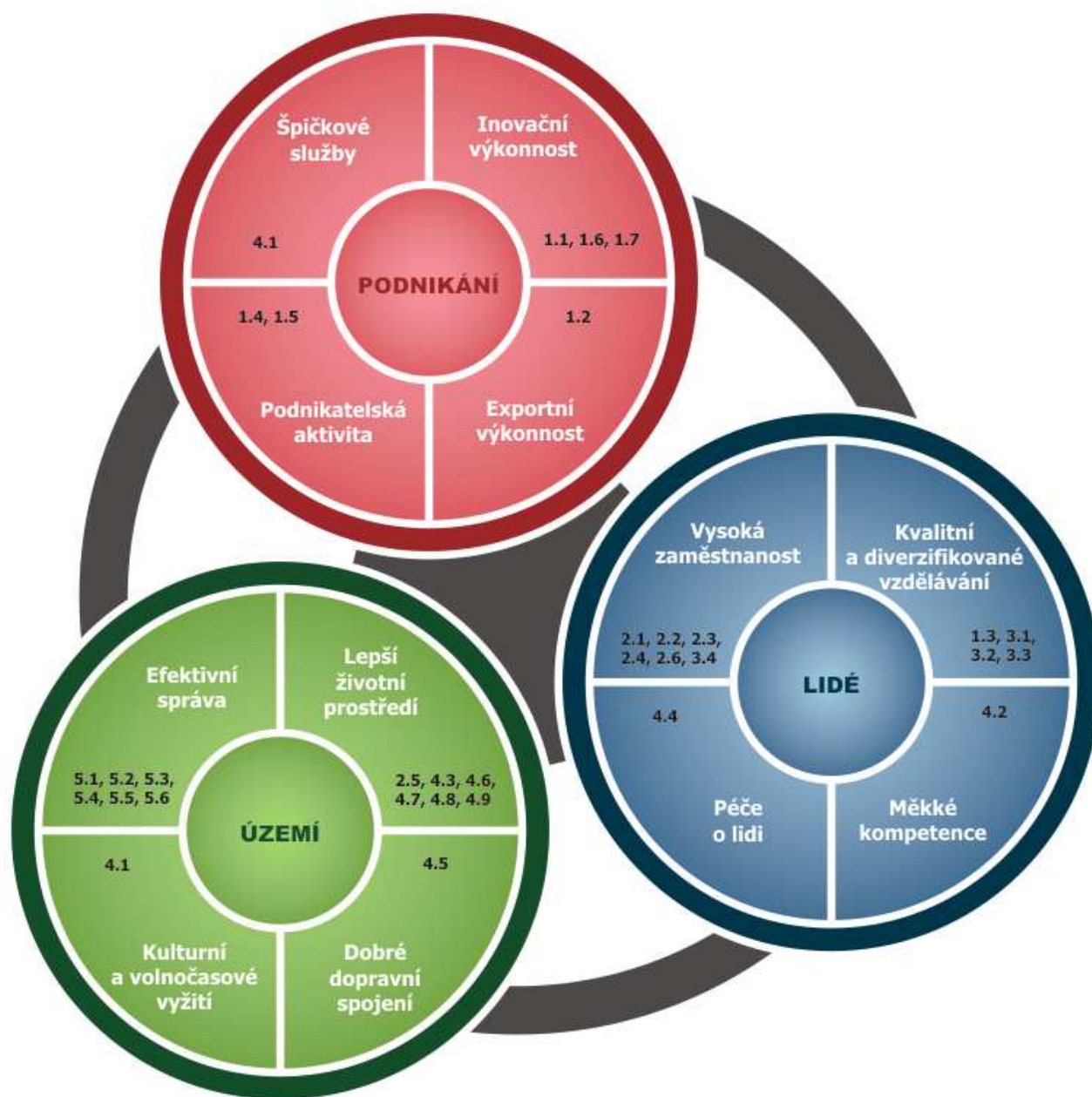
Základní logika tvorby strategické části dokumentu pak spočívá v návrhu takových globálních a specifických strategických cílů, jejichž naplňování povede k pozitivní kvalitativní změně v oblasti všech klíčových zjištění analýzy. Při tvorbě návrhové části byly však zohledněny i dílčí analytické závěry a konkrétní statistická data, na základě kterých mohly být identifikovány hlavní silné stránky a rozvojové příležitosti kraje.

Následující matice dokládá vazbu návrhové části strategie na zjištění analýzy. Jak vyplývá z této matice, strategické intervence, navržené prostřednictvím specifických strategických cílů reagují na všechna klíčová zjištění, identifikovaná analýzou.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Klíčová zjištění	Ekonomická úroveň Moravskoslezského kraje zaostává za průměrem ČR v důsledku nízké míry ekonomické participace obyvatel.	Vysoká závislost ekonomické výkonnosti kraje na aktivitách realizovatelných levněji v jiných ekonomikách.	V MS kraji je nízký podíl inovujících firem, jejichž konkurenční výhoda je založená na zvyšování přidané hodnoty pro zákazníky prostřednictvím intenzivního využívání nových znalostí.	Moravskoslezský kraj nevytváří vnitřní znalostně náročné aktivity, ani není schopen přilákat znalostně náročné investice odjinud.	Ostrava není řídicím hospodářským centrem nadregionálního významu.	Stávající trendy pohybu obyvatel ohrožují konkurenceschopnost a výkonnost Moravskoslezského kraje.	Nízká míra zapojení lidských zdrojů do ekonomických aktivit vede k nevyužívání existujícího potenciálu Moravskoslezského kraje a k následně nízké životní úrovni v tomto kraji.	Nízká úroveň vzdělanosti lidských zdrojů Moravskoslezského kraje výrazně omezuje schopnost přilákat znalostně náročných investic a rozvoj oborů s vysokou přidanou hodnotou.	Nepříznivý stav životního prostředí negativně ovlivňuje jak zdravotní stav obyvatelstva, tak i atraktivitu regionu pro bydlení, návštěvu i podnikání.	Hustota a silnic dálničního typu a v některých případech i komunikaci nižšího řádu je vzhledem k vysoké intenzitě dopravy nedostatečná a neodpovídá ani tomu, že v kraji se nachází vyšší počet velkých sídel, která nejsou odpovídajícím způsobem vzájemně propojena.
	Specifické strategické cíle										
	GSC1: Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika										
1.1	Zvýšit inovační výkonnost kraje a posílit zapojení místních firem do globálních hodnotových řetězců.	•	•	•	•						
1.2	Zlepšit exportní výkonnost místních firem a jejich zapojení do mezinárodního obchodu.	•									
1.3	Rozšířit kapacity kraje o špičkové mozky do výzkumu a lídry pro řízení velkých inovačních projektů.		•	•	•				•		
1.4	Podstatně zvýšit počet mladých podnikatelů v kraji.	•	•	•	•				•		
1.5	Zvýšit počet nově zakládaných inovačních firem.		•	•	•						
1.6	Vybudovat špičková centra aplikovaného výzkumu.		•	•	•						
1.7	Získat do kraje investory k ekonomickým činnostem s vysokou přidanou hodnotou.	•	•	•	•						
	GSC2: Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze - příležitost pro všechny										
2.1	Zvýšit celkovou úroveň zaměstnanosti - zlepšit koordinaci aktivit zaměřených na růst zaměstnanosti.	•					•	•			
2.2	Zvýšit pracovní zapojení nezaměstnaných.	•					•	•			
2.3	Snížit nerovnováhu v nabídce a poptávce po kvalifikovaných pracovních silách.	•					•	•			
2.4	Zkultivovat zanedbaná veřejná prostranství s využitím nezaměstnaných v projektech veřejně prospěšných prací.	•					•	•		•	
2.5	Zlepšit kvalitu života a prostředí v problémových sídlištích.						•			•	
2.6	Využít stávající průmyslové zóny pro vznik nových pracovních míst.	•						•			
	GSC3: Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel										
3.1	Zlepšit spolupráci škol a jejich studentů s firmami.	•		•	•		•	•			
3.2	Stát se plně rozvinutým univerzitním krajem - založit chybějící a posílit stávající fakulty a obory VŠ studia.		•		•		•			•	
3.3	Zvýšit podíl obyvatel schopných komunikovat v cizích jazycích, zejména v angličtině.								•		
3.4	Zvýšit počet a zlepšit připravenost osob zapojených do studia technických profesí dobře uplatnitelných na trhu práce.	•						•	•		
	GSC4: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu										
4.1	Stát se krajem špičkových „služeb pro 5 milionů“ – rozšířit nabídku volnočasové infrastruktury a služeb pro obyvatele kraje a návštěvníky ze sousedících regionů Česka, Polska a Slovenska					•	•				
4.2	Být evropským lídrem v systémovém rozvoji měkkých kompetencí u všech skupin obyvatel.	•	•	•	•			•	•		
4.3	Rozvinout kulturu odpovědnosti a ohleduplnosti k životnímu prostředí.									•	
4.4	Zajistit obyvatelům kraje kvalitní zdravotní a sociální služby.						•				
4.5	Mít kvalitní vnitřní i vnější dopravní propojení kraje.						•				•
4.6	Zajistit více energie a lepší využití místně dostupných energetických zdrojů.									•	
4.7	Podstatně zlepšit kvalitu životního prostředí v centrální průmyslové aglomeraci kraje.									•	
4.8	Zlepšit bezpečnost, ochranu zdraví a majetku obyvatel kraje.						•				
4.9	Vrátit lidem k užívání brownfieldy a jiná nevyužitá území.	•								•	
	GSC5: Efektivní správa věcí veřejných										
5.1	Zajistit rovnoměrnější rozvoj kraje ve všech jeho částech.						•				
5.2	Posílit trilaterální přeshraniční spolupráci kraje s přilehlými regiony Polska a Slovenska.					•					
5.3	Efektivně využít rozvojové příležitosti spojené s využitím strukturálních fondů v kraji.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
5.4	Zajistit efektivní výkon státní správy a samosprávy v kraji.						•				
5.5	Zvýšit profesionalitu a orientaci na službu občanům u politiků, manažerů a úředníků ve veřejné správě a samosprávě – zajistit jim kvalitní personální rozvoj a vzdělávání.								•		
5.6	Zlepšit image kraje navenek i dovnitř.						•				

2.4.2 Hlavní oblasti strategické intervence

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje je především o řízené a cílené změně spojené se strategickými intervencemi, které posílí či urychlí vývoj žadáním směrem. K realizaci naší vize jsme si určili **12 hlavních směrů strategické změny ve třech hlavních oblastech: Podnikání – Lidé – Území**, kam se budou koncentrovat **strategické intervence**. Ty jsou definovány **ve formě specifických strategických cílů** a **do jednotlivých oblastí a směrů** a jsou **zasazeny následovně**:

Návrhová část tedy definuje jak dlouhodobou vizi a globální strategické cíle, tak i specifické cíle (očekávané výsledky strategických intervencí do roku 2016), které jsou cíleny do všech 12 hlavních směrů strategické změny, jak dokládá také následující „mapa strategie“.

Moravskoslezský kraj - konkurenceschopný region úspěšných a spokojených lidí

Oblasti intervence	Globální cíl 1 Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika	Globální cíl 2 Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze - příležitost pro všechny	Globální cíl 3 Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel	Globální cíl 4 Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu	Globální cíl 5 Efektivní správa věcí veřejných
Podnikání	Inovační výkonnost	1.1 Zvýšit inovační výkonnost kraje a posílit zapojení místních firem do globálních hodnotových řetězců 1.6 Vybudovat špičková centra aplikovaného výzkumu 1.7 Získat do kraje investory k ekonomickým činnostem s vysokou přidanou hodnotou			
	Exportní výkonnost	1.2 Zlepšit exportní výkonnost místních firem a jejich zapojení do mezinárodního obchodu			
	Podnikatelská aktivita	1.4 Podstatně zvýšit počet mladých podnikatelů v kraji 1.5 Zvýšit počet nově zakládaných inovačních firem			
	Špičkové služby			4.1 Stát se krajem špičkových „služeb pro 5 milionů“ - rozšířit nabídku volnočasové a zdravotnické infrastruktury a služeb pro obyvatele kraje a návštěvníky ze sousedících regionů Česka, Polska a Slovenska.	
Lidé	Vysoká zaměstnanost	2.1 Zvýšit celkovou úroveň zaměstnanosti - zlepšit koordinaci aktivit zaměřených na růst zaměstnanosti 2.2 Zvýšit pracovní zapojení nezaměstnaných 2.3 Snížit nerovnováhu v nabídce a poptávce po kvalifikovaných pracovních silách 2.4 Zkultivovat zanedbaná veřejná prostranství s využitím nezaměstnaných v projektech veřejně prospěšných prací 2.6 Využít stávající průmyslové zóny pro vznik nových pracovních míst	3.4 Zvýšit počet a zlepšit připravenost osob zapojených do studia technických profesí dobře uplatnitelných na trhu práce		
	kvalitní a diverzifikované vzdělávání	1.3 Rozšířit kapacity kraje o špičkové mozky do výzkumu a lidry pro řízení velkých inovačních projektů	3.1 Zlepšit spolupráci škol a jejich studentů s firmami 3.2 Stát se plně rozvinutým univerzitním krajem - založit chybějící a posílit stávající fakulty a obory VŠ studia 3.3 Zvýšit podíl obyvatel schopných komunikovat v cizích jazycích, zejména v angličtině		
	Měkké kompetence			4.2 Být evropským lídrem v systémovém rozvoji měkkých kompetencí u všech skupin obyvatel	
	Péče o lidi			4.4 Zajistit obyvatelům kraje kvalitní zdravotní a sociální služby	
	Lepší životní prostředí	2.5 Zlepšit kvalitu života a prostředí v problémových sídlištích		4.3 Rozvinout kulturu odpovědnosti a ohleduplnosti k životnímu prostředí 4.6 Zajistit více energie a lepší využití místně dostupných energetických zdrojů 4.7 Podstatně zlepšit kvalitu životního prostředí v centrální průmyslové aglomeraci kraje 4.8 Zlepšit bezpečnost, ochranu zdraví a majetku obyvatel kraje 4.9 Vrátit lidem k užívání brownfieldy a jiná nevyužitá území	
Území	Dobré dopravní spojení			4.5 Mít kvalitní vnitřní i vnější dopravní propojení kraje	
	Kulturní a volnočasové využití			4.1 Stát se krajem špičkových „služeb pro 5 milionů“ - rozšířit nabídku volnočasové a zdravotnické infrastruktury a služeb pro obyvatele kraje a návštěvníky ze sousedících regionů Česka, Polska a Slovenska.	
	Efektivní správa				5.1 Zajistit rovnoměrnější rozvoj kraje ve všech jeho částech 5.2 Posílit trilaterální přeshraniční spolupráci kraje s přilehlými regiony Polska a Slovenska 5.3 Efektivně využít rozvojové příležitosti spojené s využitím strukturálních fondů v kraji 5.4 Zajistit efektivní výkon státní správy a samosprávy v kraji 5.5 Zvýšit profesionalitu a orientaci na službu občanům u politiků, manažerů a úředníků ve veřejné správě a samosprávě – zajistit jim kvalitní personální rozvoj a vzdělávání 5.6 Zlepšit image kraje navenek i dovnitř

Úroveň rozvojové vize kraje
  Úroveň globálních strategických cílů

 Úroveň specifických strategických cílů v oblastech intervence Podnikání, Lidé a Území

2.4.3 Scénáře možného stavu Moravskoslezského kraje v roce 2016

„*Nejtěžší na předpovídání budoucnosti je to, že nikdo přesně neví, jaká skutečně bude*“. Přesto se dá hovořit o dvou základních scénářích:

- 1) **Realizujeme strategii změny**: provedeme cílené intervence v jejich komplexu a provázanosti, využijeme synergie, budeme hodnotit výsledky a dopady, prokážeme flexibilitu při aktualizaci strategických cílů na nové výzvy, posílíme sociální kapitál a sebedůvěru, vypěstujeme „leadership“.
- 2) **Vezeme se s proudem**: definované strategické intervence nebudou závazné, zrealizují se jen dílčí intervence jednotlivých aktivních nositelů bez významné synergie a komplexnosti, budeme pokračovat v dlouhodobých trendech, s dílčími úspěchy, ale bez zřetelného posunu v konkurenceschopnosti, strategické cíle na pár let „odložíme k ledu“ nebo budeme natolik flexibilní, že odůvodníme cokoliv, indikátorům a odpovědnosti za jejich naplnění se budeme raději vyhýbat.

Následující text popisuje možný „příběh“ našeho kraje ve dvou uvedených scénářích. Přitom lze předpokládat, že realita se bude pohybovat mezi nimi a že nám budoucnost také připraví mnohá neočekávaná překvapení.

Scénář 1: Realizujeme strategii změny

Oblast Podnikání:

Inovační výkonnost

Moravskoslezský kraj cílenými a koordinovanými intervencemi významně **posílil svůj regionální inovační systém** a přispěl k růstu znalostní náročnosti v kraji realizovaných aktivit. Na úrovni indikátorů sledovaných ČSU se v parametrech inovačního systému Moravskoslezský kraj přiblížil Jihomoravskému kraji. Prostředí kraje bylo doplněno o nové klíčové instituce inovační a podnikatelské infrastruktury, které cíleně pečují o nové inovační aktivity, jejich provázání na poskytovatele znalostí v kraji a trvale vyhodnocují a posuzují jejich příspěvek k dlouhodobému ekonomickému růstu kraje. V kraji byla realizována opatření Regionální inovační strategie a byla dokončena důležitá výzkumná infrastruktura, která poskytuje špičkové výzkumné vývojové služby aplikační sféře nejen v kraji, ale v celé České republice.

Moravskoslezský inovační systém se stal klíčovým nástrojem pro realizaci a koordinaci regionální inovační politiky a pro facilitaci vazeb mezi producenty znalostí, podnikateli, další podnikatelskou infrastrukturou, klastry, poskytovateli rizikového kapitálu a finančních institucí. Zprostředkoval, monitoroval a hodnotil **100 kontraktů mezi producenty znalostí v kraji a podniky**. Zajistil **1000 hodin vzdělávání v oblasti inovačního podnikání a monitoroval zavedení 100 inovačních projektů ve firmách**. Byla zavedena každoroční **soutěž inovační podnik kraje a inovační projekt roku** a její vyhodnocení se stalo součástí každoročně pořádaného Investment & Business Fóra Ostrava, které bylo doplněno o trvalou sekci, zaměřenou na výzkum, vývoj a inovace. Inovace se i díky působení Moravskoslezského inovačního systému staly všudypřítomným fenoménem v podnikání i v oblasti působení veřejné sféry, kde v rámci opatření vedoucích k zefektivnění výkonu veřejné správy Moravskoslezský kraj získal řadu ocenění pro realizaci jedinečných přístupů a metod, které usnadňují komunikaci podnikatelů a občanů s úřady a podporují produktivní provoz veřejnosprávních agend. Na vývoji, testování a implementaci těchto přístupů přímo participoval například Moravskoslezský IT klastr, který přesáhl význam hranic kraje a stal se jedním z neúspěšnějších klastrových uskupení v ČR a v Evropě.

Exportní výkonnost

V oblasti **exportní výkonnosti** došlo **k významnému posunu zejména v exportním úspěchu malých a středních firem**, které v kraji fungují v rámci jeho klíčových hodnotových řetězců. Centrum podpory exportu Moravskoslezského kraje asistuje skupinám firem v usnadnění přístupu na nové cílové trhy. Z důvodu efektivity bylo vybráno jen několik cílových trhů, které jsou dostatečně velké, logické pro z hlediska specializace Moravskoslezských firem a zároveň šlo o trhy, kde je naděje úspěchu. Do spolupráce s centrem se zapojily také firmy, které již sítě svých prodejců měly rozvinuty a pomohly tak ostatním firmám, které se na ně napojily. Koordinovaným postupem se podařilo předjednat řadu konkrétních obchodů. **Centrum zprostředkovalo nebo asistovalo prodeji výrobků a služeb za celkem jednu miliardu korun.** Byly to obchody, které by se bez aktivní práce Centra vůbec neuskutečnily.

Podnikatelská aktivita

Roste počet nově založených firem, zejména firem založených studenty a mladými lidmi. Podmínky pro to poskytl nejen inovační inkubátor VTP Ostrava, ale i CPIT při VŠB-TU Ostrava, přičemž obě instituce byly zcela zaplněny a trvale zaznamenávají převis poptávky po prostorách k rozjezdu podnikání. Z toho důvodu připravuje Moravskoslezský inovační servis ve spolupráci s okresními městy nové projekty sítě inovačních inkubátorů v okresních městech.

Politické, akademické a podnikatelské reprezentaci kraje se podařilo zajistit **rostoucí podíl veřejných výdajů na výzkum a vývoj v kraji** a to zejména díky rozvoji klíčových výzkumně vývojových center, která jsou těsně spojena s aplikacemi zejména v soukromém sektoru v kraji. Řešení vzniká v rámci této spolupráce mají charakter evropských a světových unikátů, jsou patentována a komercializována.

Roste podíl hrubé přidané hodnoty oborů klasifikovaných OECD dle náročnosti jako high-tech a medium high-tech. U středně a méně náročných oborů je realizována celá řada výzkumných spoluprací, které vedou ke měřitelnému zvyšování produktivity zapojených firem. **Do kraje přicházejí znalostně nároční investoři** a přicházejí nikoli kvůli ceně pracovní síly, ale kvůli aktivitám vědeckovýzkumných center a firem. **Na úrovni dopadů se zmenšuje mezera HDP Moravskoslezského kraje, vznikají pracovní místa, roste průměrná mzda a roste pozitivní saldo migrace.**

Špičkové služby

Moravskoslezský kraj má novou image. Jeho **rostoucí atraktivita** pro vlastní obyvatele a také pro investory, špičkové odborníky, návštěvníky i studenty regionálních vysokých škol je způsobena **zlepšenou vybaveností kraje infrastrukturou pro zábavní, volnočasové, rekreační a naučně-vzdělávací aktivity.** Bylo zde realizováno **několik komplexních projektů**, jejichž význam přesahuje hranice vlastního kraje. Pozice kraje **v centru přirozeného evropského regionu**, zahrnujícího kromě vlastního území i sousední regiony České republiky, Polska a Slovenska, a dokončení moderní dopravní infrastruktury tak otevřely **možnost rozvíjet a nabízet špičkové služby pro 5 až 10 milionů obyvatel v okruhu do 150 km od metropole Ostravy.** Je důležité že k rozvoji volnočasové infrastruktury došlo i v dalších, subregionálních centrech kraje jako například na území obcí Karlova Studánka a Malá Morávka, Ostravice a Staré Hamry, Jablunkov, Kopřivnice, Štramberk, Hukvaldy Osoblaha a Město Albrechtice, Hradec nad Moravicí a Raduň a dalších.

Moravskoslezský kraj se stal destinací, která disponuje pestrou škálou atraktivit a služeb a řada z nich představuje **významné konkurenční výhody.** Podařilo se **razantně zvýšit podíl cestovního ruchu jako ekonomického odvětví** a celé řady služeb s ním spojených. V posledních letech dochází k meziročnímu **růstu návštěvnosti o 5 a více procent**, zvyšuje se loajalita a spokojenost návštěvníků a s tím se prodlužuje délka jejich pobytu.

Rozvoj špičkových služeb se ovšem zdaleka netýká jen cestovního ruchu. V kraji se významně **rozšířila plocha moderních administrativních, technologických a obytných komplexů**, kde se rozvíjejí **strategické služby** specializované na snižování nákladovosti procesů a zvyšování efektivity činností v podnicích s úzkou návazností na **informační a komunikační technologie a výrazným mezinárodním zaměřením.** Jsou to **centra sdílených služeb, centra zákaznické podpory a high-tech opravárenská centra.** Jejich přínosem je také rozvoj lidských zdrojů a **tvorba kvalifikovaných pracovních míst** v sektoru služeb.

Oblast Lidé:

Vysoká zaměstnanost

Moravskoslezský kraj ztratil svou pozici na špičce údajů o nezaměstnanosti v České republice.

K neblahému maximu více než 110 tisíc lidí bez práce v roce 2004 se nevrátil ani v době vrcholící krize zaměstnanosti v roce 2010, kdy průměrná míra nezaměstnanosti v ČR dosáhla 12 % a v MS kraji vystoupila na 16 %. Přesto se až do roku 2011 držel ve svém tradičním tandemu s Ústeckým krajem v nejnižší míře ekonomického zapojení obyvatel. S odezněním krize, a navázáním na dynamický rozvoj touto krizí načas přerušeny, začala cesta k prosperitě a růstu zaměstnaneckých příležitostí.

Ekonomická aktivita místních firem i zahraničních investorů, podpořená modernizací hlavní dopravní infrastruktury a vyšší koupěschopností obyvatel i návštěvníků, vytvořily základní podmínky pro trvalejší změny na trhu práce. Svou roli v tomto pozitivním vývoji však sehrály i strategické intervence.

Důležitým prvním krokem byl výběr tématu „vysoká zaměstnanost“ mezi hlavní strategické priority kraje. Následovalo rozšíření spolupráce a koordinace aktivit pro rozvoj zaměstnanosti mezi centrálně řízenými institucemi jako jsou úřady práce s krajskou samosprávou a dalšími aktéry na trhu práce v kraji. **Nástrojem koordinace se stal Moravskoslezský pakt zaměstnanosti**, přístup osvědčený v zahraničí, ale poprvé využitý v České republice. Byly efektivně využity významné finanční zdroje pro realizaci aktivní politiky zaměstnanosti, spolufinancované z evropských fondů. Prostřednictvím paktu došlo k lepšímu propojení strategických cílů Moravskoslezského kraje s politikou zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí a s aktivitami úřadů práce.

Důležitou roli ve zvyšování zaměstnanosti v kraji splnily také **aktivity zaměřené na prevenci nezaměstnanosti u mladých lidí, kteří na trh práce vstupují poprvé**. Zvýšení atraktivity, úrovně a podmínek studia v profesích dobře uplatnitelných na trhu práce jsou prioritou krajských středních i vysokých škol. Byly vytvořeny optimální podmínky pro kvalitní, kreativní a inovativní výuku studentů, která odpovídá poptávce zaměstnavatelů. Ti mají ve stále větší míře na výběr absolventy dobře připravené po stránce odborných znalostí, praktických dovedností i měkkých kompetencí. Schopnost zapojit se do inovačních aktivit firem je podmíněna kvalitním studijním zázemím a spoluprací mezi školami a podniky, což dává studentům nejen potřebnou praxi, ale i zvýšenou motivaci k setrvání v oboru, díky možnosti setkat se s moderními technologiemi a firemním prostředím během studia.

Na podporu těchto aktivit byla rozvinuta **činnost Regionální observatoře trhu práce**, která zajišťuje střednědobé předpovědi trhu práce a kvalifikačních potřeb pro jednotlivá odvětví a administrativní územní jednotky a slouží širokému okruhu odborné i laické veřejnosti, včetně tuzemských a zahraničních investorů. Otevřená dostupnost kvalitních informací a jejich využití ke včasné realizaci potřebných vzdělávacích aktivit pozitivně ovlivňuje soulad mezi nabídkou a poptávkou po kvalifikované pracovní síle.

V letech 2012 až 2016 se projevil trend nadprůměrného růstu zaměstnanosti v MS kraji oproti většině ostatních krajů České republiky. V roce 2016 byla dosažena míra zaměstnanosti blížící se 68%, oproti cca 63% v roce 2008. Nezaměstnanost je na průměru ČR a dále se snižuje, stejně jako počet dlouhodobě nezaměstnaných.

Kvalitní a diverzifikované vzdělání

Oblast vědy a výzkumu se stala jednou z určujících podmínek rozvoje Moravskoslezského kraje. Jednu stránku kvalitního výzkumu a vývoje tvoří výzkumná infrastruktura v podobě center excellence, nejmodernějších laboratoří a přístrojů. Neméně důležitou úlohu však sehrávají zkušenosti a vysoce kvalifikovaní odborníci, výzkumní pracovníci a manažeři inovací, kteří umí tuto infrastrukturu efektivně využívat. Již v roce 2009 bylo zřejmé, že kraj v následujícím období nevystačí s výchovou vlastních pracovníků pro oblast vědy a výzkumu, ale bude pro něj nezbytné přilákat do regionu špičkové odborníky z jiných míst republiky a zahraničí. A povedlo se. Díky vytvoření podmínek pro tyto lidi se podařilo získat **více než 20 špičkových odborníků do klíčových projektů a týmů, přičemž minimálně ve dvou případech se jedná o kapacity na světové úrovni**. S nimi do regionu přišly nové znalosti a dovednosti a ve spojení s místními odborníky se tak podařilo **zvýraznit Moravskoslezský kraj na inovační mapě střední Evropy**. Přenos zkušeností odborníků ze špičkového výzkumu a vývoje do výuky s sebou také přinesl **rozvoj několika prestižních oborů na zdejších vysokých školách**.

V roce 2009 byl rozpor mezi teoretickými znalostmi absolventů škol a dovednostmi požadovanými v praxi ještě stále markantní a zaměstnavatelé na tento problém poukazovali. Bylo proto žádoucí stále více **prohlubovat a rozšiřovat spolupráci škol a jejich studentů s firmami již během studia** tak, aby zaměstnavatelé i školy měli možnost sladit své vzájemné potřeby a vybavit studenty potřebnou

praxí pro snadnější vstup a adaptaci na trhu práce, především v technických profesích. **Odborné stáže ve firmách** se však také staly **součástí profesního rozvoje pedagogů**, zejména v odborných a praktických předmětech. Jedním z dopadů této intenzivní spolupráce je zvýšená motivace studentů k práci v oborech, na které je připravila škola. **Do výuky** na středních i vysokých školách se daří **zapojovat odborníky z praxe**, což s sebou přináší další zatraktivnění a zkvalitnění studie, ale také stále výraznější **prolínání počátečního systému vzdělávání se světem podnikání**.

Moravskoslezský kraj postupně mění svou **image i v oblasti vzdělání na kulturní a univerzitní kraj, kde je lákavé studovat, pracovat a žít**. Kromě rozvoje center excelence v technických oborech se zaměřil na **rozvoj plnohodnotné a rozmanité vzdělávací nabídky vysokoškolských oborů**. Ostrava, jako metropole regionu, se stala plně konkurenceschopným univerzitním městem v rámci celé ČR. K tomu bylo nezbytné podpořit vznik a dynamický rozvoj nových fakult a oborů v oblasti medicíny, práv a dalších humanitních směrů. Součástí tohoto vývoje je také postupné **rozšiřování výuky povinných předmětů v angličtině**, která v některých oborech má až 25% podíl. Dochází ke každoročnímu **nárůstu počtu zahraničních studentů** prezenčního studia. Také **podíl studentů denního studia na vysokých školách v kraji** ve srovnání za Českou republiku **trvale roste**.

Přiměřená jazyková vybavenost, zejména v angličtině, však není téma jen pro studenty vysokých škol a jejich pedagogy, ale **pro širokou veřejnost**, včetně obyvatel středního a staršího věku. Jako kraj uprostřed silného střeoevropského regionu jsme v zorném poli mnoha významných zahraničních investorů. Jedním z nezbytných požadavků přicházejících investorů, zejména v technických odvětvích, je zajištění dostatečné kapacity zejména anglicky mluvících zaměstnanců. Stejně citelná potřeba dorozumět se anglicky existuje i ve sférách služeb, neboť příliv návštěvníků kraje z řad cizinců je podmíněn i jazykovou „bezbariérovostí“. S problémem nedostatečné jazykové znalosti jak v odborných profesích, tak i ve službách, jsme se potýkali ještě donedávna. Proto byla dílčími projekty aktivně podpořena a rozvíjena jazyková vybavenost žáků, studentů i obyvatel kraje. **V roce 2016 můžeme říci, že již více než 70% mladých lidí ve věku 20 – 30 let je schopno dobře komunikovat v angličtině**, a to i díky podstatnému zkvalitnění výuky na středních školách, s cíleným rozšiřováním počtu rodilých mluvčích vyučujících na školách v kraji. U starší populace je tento podíl sice podstatně nižší, ale neustále se zvyšuje.

Měkké kompetence

Oblast měkkých kompetencí má mimořádný vliv na úspěšnost v práci i v osobním životě. Jsou to zejména měkké kompetence, jako je například orientace na zákazníka, flexibilita nebo komunikativnost, které nejvíce ovlivňují kulturu chování i výkon člověka, což má také vliv na atmosféru mezi lidmi. Personální rozvoj podle kompetenčních modelů a vzdělávání založené na kompetencích neboli „Competence-based education“ je směr, kterým se ubírají vzdělávací systémy ve všech zemích Evropské unie. **Systémovým rozvojem měkkých kompetencí přispíváme k rozvíjení image „kultivovaného a přátelského“ kraje**. Východiskem pro tyto aktivity je Kompetenční model Moravskoslezského kraje, schválený Zastupitelstvem kraje již v roce 2004. **V oblasti systémového rozvoje měkkých kompetencí u všech skupin obyvatel je Moravskoslezský kraj na předních místech v rámci celé Evropské unie**. Měkké kompetence jsou součástí vzdělávacích programů **na všech základních, středních i vysokých školách**. Měkké kompetence jsou využívány **k personálnímu rozvoji nezaměstnaných** všemi úřady práce v MS kraji. Rozvoj měkkých kompetencí je **součástí vzdělávacích programů pro veřejnou správu a samosprávu** v kraji. Měkké kompetence svých zaměstnanců rozvíjí **stále větší počet firem v kraji**. Pro systémovou podporu těchto vzdělávacích aktivit, i pro vlastní realizaci části z nich, působí v Moravskoslezském kraji **Evropské centrum excelence pro klíčové kompetence**. Kromě vlastního kraje zabezpečuje **transfer programů a rozvoj vzdělavatelů v oblasti měkkých kompetencí ve většině zemí Evropské unie**.

Péče o lidi

Moravskoslezský kraj disponuje rozvinutou sítí zařízení, poskytujících sociální služby. **Technický stav budov se podstatně zlepšil**, a to díky poměrně rozsáhlým investicím v uplynulých letech. Proběhla také **transformace pobytových sociálních služeb** v souladu s moderními přístupy k péči o klienty, jejichž součástí jsou například zařízení chráněného bydlení.

Došlo k dalšímu **rozvoji služeb sociální prevence**, jako jsou azylové domy, domy na půli cesty, kontaktní centra, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně terapeutické dílny, sociální rehabilitace, intervenční centra, služby následné péče, podpora samostatného bydlení a také terénní programy pro příslušné cílové skupiny obyvatel.

Na zkvalitňování sociálních služeb se významně podílejí i **vzdělávací aktivity** pro jejich poskytovatele. Díky koncepčnímu plánování rozvoje těchto služeb došlo ke **sjednocení postupů**

samospráv a dalších poskytovatelů a ke **zlepšení informovanosti** o poskytovaných a plánovaných sociálních službách v kraji.

V oblasti zdravotnictví byly **revitalizovány areály a objekty zdravotnických zařízení**. **Zkvalitnění poskytované péče a provozu** těchto zařízení bylo dosaženo využitím moderních informačních a zdravotnických technologií, zlepšením vozového parku a také zajištěním bezbariérovosti těchto zařízení. K lepší kvalitě služeb přispívá také další **vzdělávání zaměstnanců zdravotnických zařízení**, včetně vzdělávání jazykového a rozvoje měkkých kompetencí, jako je například orientace na zákazníka.

Oblast Území:

Lepší životní prostředí

Obyvatelé i návštěvníci centrální aglomerace Moravskoslezského kraje dýchají čistší vzduch, než na jaký byli zvyklí v předchozích letech. Přispěly k tomu významné investice do snižování emisí z velkých zdrojů znečišťování, díky čemuž **za posledních osm let poklesl podíl kraje na objemu produkce polévatvého prachu a oxidu siřičitého ČR o pět procentních bodů, u oxidu uhelnatého pak o 10 procentních bodů**. Ve městech a některých obcích ke zlepšení kvality ovzduší přispělo i dokončení významných dopravních staveb – obchvatů a dalších komunikací, přispívajících ke zvýšení plynulosti dopravy a k jejímu vytěsnění z nejvíce urbanizovaných lokalit. Naopak negativně se projevuje neustálé zvyšování intenzity silniční dopravy. **Kombinací osvěty a represe se podařilo snížit znečišťování ovzduší z lokálních topenišť**.

Počet obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV se blíží je průměru ČR. Přibýlo vodních toků, které splňují podmínky neznečištěné či jen mírně znečištěné vody, lze v nich stále častěji spatřit ryby a další živočichy, jejichž výskyt je indikátorem zlepšující se kvality vody.

V produkci odpadů se kraj dlouhodobě umisťuje na druhém místě hned za Prahou. Rozvoj aktivit v oblasti environmentální výchovy, osvěty a vzdělávání v předchozích letech však přinesl své plody zejména u mladých lidí, kteří svým zodpovědným chováním především v oblasti třídění odpadů přispívají k tomu, že **využívání recyklovaného odpadu v kraji se stále zvyšuje**. Na významném snížení podílu skládkování se pak rozhodující měrou podílí Krajské integrované centrum využívání komunálních odpadů.

Dobré dopravní spojení

Dlouhá léta očekávané dokončení silničního spojení kraje s dalšími částmi země a se sousedními státy je realitou, z Ostravy do Prahy už je stejně tak daleko jako z Prahy do Ostravy. Díky dokončení staveb tzv. Slezského kříže se **významně zlepšilo spojení západní části kraje s Ostravou**, centřum velkých měst se díky výstavbě obchvatů lépe dýchá. Díky významným prostředkům, které kraj investoval do silnic II. a III. třídy ve své správě, je jízda po nich bezpečnější a plynulejší – lidé mají blíž do školy i do práce. Velké rezervy jsou ovšem stále ve stavu místních komunikací v majetku měst a obcí.

Cestování po železnici v kraji je rychlejší a pohodlnější, byť boj s dopravou silniční je stále tvrdší. V příměstské dopravě zejména v okolí Ostravy hraje železnice stále větší roli než před lety, i díky zrychlení dopravy prostřednictvím elektrifikace a zkapacitnění některých tratí. Regionální tratě v ostatních částech kraje se však stále potýkají s úbytkem cestujících.

Letiště v Mošnově svými technickými parametry a vybavením splňuje všechny parametry moderního evropského vzdušného přístavu, včetně odpovídající dostupnosti po silnici i železnici. Díky tomu je jeho **kapacita lépe využita rozšířením počtu destinací**, kam se z Ostravy létá.

Regionální dopravní systém zabezpečuje tarifní i dopravní integraci všech druhů hromadné dopravy, časové návaznosti, možnosti parkování a budování přestupních terminálů v místech zvýšené dopravní poptávky.

Kulturní a volnočasové vyžití

Díky plnému využití příležitosti, kterou **Ostrava dostala** udělením **titulu Evropské hlavní město kultury 2015**, se město a celý kraj dostalo na mapu Evropy. Nová tvář města, doplněná realizací projektů Nová Karolina, Národní kulturní památka Hlubina a Dolní oblast Vítkovic přispěla k tomu, že **město je moderní evropskou regionální metropolí**. Obyvatelé kraje stále méně vzhlížejí k Praze jako k místu, které je Mekkou vzdělávání, kultury, sportu, zábavy a nakupování, protože to vše nacházejí i doma.

Kromě tradičních turistických destinací Beskyd a Jeseníků objevují návštěvníci kraje i **další atraktivní lokality** například Slezské Hartvy nebo Osoblažska, a to díky realizaci významných projektů rozvoje infrastruktury cestovního ruchu.

K realizaci většiny nových rozvojových aktivit byly posledních letech **využity brownfieldy**, což významně přispělo ke **kultivaci veřejných prostor ve městech a v jejich okolí** – rozvoj tak neprobíhal na úkor přírody a krajiny a všech živočišných i rostlinných druhů, které v ní žijí.

Efektivní správa

Realizace projektů v oblasti vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě a samosprávě a také projektů zavádění e-governmentu přispěla k tomu, že **veřejná správa v kraji je pojímána jako služba občanů**, služba, která **funguje efektivně a výkonně**, služba, která **je klientsky orientovaná** a naplňuje očekávání občanů, služba, která **flexibilně reaguje na jejich potřeby a funguje hospodárně**. Občané si díky možnosti elektronické komunikace s úřady mohou vyřídit většinu svých záležitostí z domova, bez nutnosti navštěvovat úřady. Efektivně funguje i komunikace mezi institucemi veřejné správy a samospráv, sdílení informací zjednodušuje, zrychluje a zlevňuje jejich práci.

Scénář 2: Vezeme se s proudem

Oblast Podnikání:

Mezera HDP Moravskoslezského kraje v porovnání s průměrem ČR se bez realizace klíčových opatření Strategie v oblasti podnikání nikterak nezmenšila, naopak, zaostávání se prohlubuje. **Znalostní náročnost aktivit i nadále výrazně zaostává**, nejen za Jihomoravským krajem a Prahou, ale propadá se na poslední místa mezi kraji. V kraji se nepodařilo rozjet služby Moravskoslezského inovačního systému ani Centra podpory exportu s tím, že nově vytvořené struktury situaci nemohou zlepšit, spíše budou zvyšovat zátěž na veřejné prostředky. V kraji se rozšířila negativní atmosféra vůči státu, který je činěn zodpovědným za neúspěch a **zvyšuje se závislost kraje na dotacích**. Dílčí aktivity jsou realizovány, z peněz ze strukturálních fondů byla **postavena a vybavena řada staveb inovační infrastruktury**, ale bez zajištění přemostovacího servisu **nejsou plně využity a nejsou schopny pokrýt svůj náročný provoz**. Zejména se nikdo nestará o stimulaci inovační poptávky. Malé a střední podniky vynakládají nemalé vlastní zdroje na pronikání na zahraniční trhy a dosahují dílčích individuálních úspěchů, které ovšem v součtu nemají výrazný dopad na HDP, protože zároveň ty firmy, které na to nemají dostatek zdrojů nebo štěstí stagnují. **Nedaří se prodávat znalosti založené na specializovaných technických kompetencích**, protože se o podporu těchto iniciativ nikdo v kraji nestará. **Mladí lidé se stěhují z kraje za prací do Brna a do Prahy** a tak klesá i počet potenciálních mladých podnikatelů. **Úspěšnější menší a střední podniky**, které nejsou místně závislé **zvažují relokaci do Brna nebo Bratislavy**.

Oblast Lidé:

Vysoká zaměstnanost

Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji patří stále k nejvyšším v České republice. Díky rozvoji ekonomických aktivit po odeznění ekonomické krize sice vzniklo množství nových pracovních příležitostí, ale míra nezaměstnanosti zůstává nad průměrem v ČR.

Vysoká zaměstnanost sice byla zařazena mezi hlavní strategické priority kraje, ale nepodařilo se dosáhnout rozšíření spolupráce a koordinace aktivit pro rozvoj zaměstnanosti mezi centrálně řízenými institucemi jako jsou úřady práce s krajskou samosprávou a dalšími aktéry na trhu práce v kraji. Aktivní politika zaměstnanosti prochází útlumem po výrazném snížení objemu evropských zdrojů v letech 2014 – 2016 a při nedostatečné náhradě národními veřejnými zdroji, které jsou pod velkým tlakem rostoucího státního dluhu. Individuální práce s nezaměstnanými je díky tomu podstatně omezená, což je spojeno i s útlumem služeb kvalitních dodavatelů v Moravskoslezském kraji, kteří museli přesměrovat své aktivity do jiných segmentů trhu.

Velkým problémem kraje je nedostatečná připravenost absolventů škol ke vstupu na trh práce. Nepodařilo se v širší míře zvýšit atraktivitu, úroveň a podmínky studia v profesích dobře uplatnitelných na trhu práce. Pokračuje trend odchodu mladých a vysoce vzdělaných lidí do jiných krajů ČR i do zahraničí.

Existuje pouze omezená dostupnost informací o potřebách trhu práce a vzdělávání v kraji, které poskytují jen dílčí a velmi krátkodobě zaměřené údaje pro orientaci odborné i laické veřejnosti, včetně tuzemských a zahraničních investorů.

V letech 2012 až 2016 se projevil trend růstu zaměstnanosti v MS kraji, který však byl jen průměrný ve srovnání s ostatními kraji České republiky. V roce 2016 byla dosažena míra zaměstnanosti blížící se 64%, oproti cca 63% v roce 2008. Nezaměstnanost je o 3-4 % nad průměrem ČR a dále se nesnižuje, stejně jako počet dlouhodobě nezaměstnaných.

Kvalitní a diverzifikované vzdělání

Oblast vědy a výzkumu je jednou z určujících podmínek rozvoje Moravskoslezského kraje. Byla postavena a vybavena moderní výzkumná infrastruktura v podobě center excelence, nejmodernějších laboratoří a přístrojů. V některých případech se však nedaří naplnit je stejně kvalitním obsahem **Scházejí zkušení a vysoce kvalifikovaní odborníci, výzkumní pracovníci a manažeři inovací**, kteří by uměli tuto infrastrukturu efektivně využívat. Přestože již v roce 2009 bylo zřejmé, že kraj v následujícím období nevystačí s výchovou vlastních pracovníků pro oblast vědy a výzkumu, nedaří se, až na výjimky, přilákat do regionu špičkové odborníky z jiných míst republiky a zahraničí. Díky tomu se **nepodařilo zvýraznit Moravskoslezský kraj na inovační mapě střední Evropy.**

V roce 2009 byl rozpor mezi teoretickými znalostmi absolventů škol a dovednostmi požadovanými v praxi markantní a zaměstnavatelé na tento problém poukazovali. Řadě škol se sice podařilo rozšířit spolupráci s firmami, ale jedná se spíše o vzájemnou výměnu informací a občasně exkurze, bez výrazného prohloubení společných aktivit. **Nepodařilo se prosadit odborné stáže ve firmách** jako součást profesního rozvoje pedagogů v odborných a praktických předmětech. Jedním z dopadů skutečnosti je stav, kdy mnoho studentů hledá své pracovní uplatnění v oborech, které jsou mimo zaměření jejich studia. **Do výuky na vysokých školách se nedaří ve větší míře zapojovat odborníky z praxe**, což vede k rozevírání nůzek mezi počátečním vzděláváním a potřebami praxe.

Moravskoslezský kraj nezměnil svou image v oblasti vzdělání na kulturní a univerzitní kraj a **je vnímán především jako příležitost pro studium technických oborů s vazbou na průmysl**, mnohem méně je znám svou kvalitní nabídkou vzdělání i v humanitních oborech. Ostrava, jako metropole regionu, proto není respektována jako plně konkurenceschopné univerzitní město v rámci celé ČR. Byla zde založena lékařská fakulta, ale nepodařilo se otevřít vysokoškolská studia práv. Výuka v angličtině je spíše omezená, což má vazbu na **stále klesající počet zahraničních studentů** i na podprůměrnou znalost angličtiny u středoškoláků, kteří přicházejí na vysoké školy. Snižující se počet mladých lidí s potenciálem vystudovat vysokou školu a rostoucí konkurence v tomto směru v centrech vzdělanosti jako je Praha a Brno s sebou přináší **pokles podílu studentů denního studia na vysokých školách v kraji** ve srovnání za Českou republiku.

Podprůměrná jazyková vybavenost všech skupin obyvatel, zejména v angličtině, omezuje atraktivitu kraje pro návštěvníky i investory. Zejména v technických odvětvích je velkým problémem zajištění dostatečné kapacity anglicky mluvících zaměstnanců. Stejně citelný je nedostatek lidí schopných dorozumět se anglicky existuje ve sférách služeb. V roce 2016 je jen **méně než 40% mladých lidí ve věku 20 – 30 let schopno dobře komunikovat v angličtině**, a to i díky přetrvávající slabé výuce na středních školách, které mají mezi svými pedagogy jen velmi málo rodilých mluvčích. U starší populace je tento podíl ještě podstatně nižší a nijak se nezlepšuje.

Měkké kompetence

Oblast měkkých kompetencí má mimořádný vliv na úspěšnost v práci i v osobním životě. **Moravskoslezský kraj nevyužil dostatečně příležitost k systémovému rozvoji měkkých kompetencí**, pro které byl velmi dobrým východiskem Kompetenční model Moravskoslezského kraje, schválený zastupitelstvem kraje již v roce 2004. Přestože pro systémovou podporu těchto vzdělávacích aktivit má k dispozici zde sídlící Evropské centrum excelence pro klíčové kompetence, probíhají aktivity v této oblasti bez strategické spolupráce a koordinace aktivit. Centrum proto zaměřuje své aktivity spíše na své vlastní vzdělávací projekty v celé ČR a na transfer programů a rozvoj vzdělavatelů v oblasti měkkých kompetencí ve většině zemí Evropské unie.

Měkké kompetence jsou součástí vzdělávacích programů jen na některých základních, středních i vysokých školách. Využití k personálnímu rozvoji nezaměstnaných je jen omezené jak co do počtu vzdělávaných tak i zapojení pouze některých úřadů práce v MS kraji. Měkké kompetence jsou jen výjimečně součástí vzdělávacích programů pro veřejnou správu a samosprávu v kraji. V podnikatelském sektoru řada firem měkké kompetence svých zaměstnanců rozvíjí, většinou však nemají na co navázat z předcházejícího vzdělávání absolventů ani nezaměstnaných. To jim zvyšuje náklady a prodlužuje čas na tento druh vzdělávání, ale také ztěžuje výběr správných zaměstnanců.

Péče o lidi

Moravskoslezský kraj disponuje sítí zařízení, poskytujících sociální služby. Technický stav jejich budov se částečně zlepšil, a to díky poměrně rozsáhlým investicím v uplynulých letech. **Transformace pobytových** sociálních služeb v souladu s moderními přístupy k péči o klienty **probíhá pomaleji, než kraj očekával**. Rozvoj služeb sociální prevence je omezený, což se projevuje v **nedostatečné kapacitě** azylových domů, nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a dalších služeb tohoto typu. K postupnému zkvalitňování sociálních služeb přece jen dochází, na čemž se podílejí i vzdělávací aktivity pro jejich poskytovatele. **Problémy přetrvávají ve sjednocení postupů samospráv a dalších poskytovatelů**, zejména díky nedostatečnému využívání koncepčních plánů rozvoje těchto služeb.

V oblasti zdravotnictví se podařilo **rozvinout některá špičková pracoviště, ale jedná se spíše o výjimky**. Zkvalitnění poskytované péče a provozu je dosaženo využitím moderních informačních a zdravotnických technologií, často se však jedná o velmi drahá řešení bez dostatečně efektivního využití. K **vyššímu uživatelskému komfortu zdravotnických služeb chybí také promyšlenější vzdělávání** zaměstnanců zdravotnických zařízení, **zejména pokud jde o orientaci na zákazníka**.

Oblast Území:

Lepší životní prostředí

Kvalita ovzduší v kraji je velmi závislá na tom, jak se daří místním průmyslovým podnikům. V souvislosti s ukončením provozu některých významných znečišťovatelů ovzduší došlo sice k přechodnému zlepšení u některých ukazatelů kvality ovzduší, **bez významných investic do snižování emisí se nedaří docílit trvalého zlepšení**.

Počet obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV je výrazně nižší, než je průměr ČR, nedaří se naplňovat směrnice EU o čištění vod. Jakost vody ve sledovaných tocích Moravskoslezského kraje dle normy ČSN 75 7221 spadá do tříd II., III a IV. (mírně znečištěná voda, znečištěná voda a silně znečištěná voda), pouze Odra v Jakubčovicích nad Odrou splňuje podmínky neznečištěné či jen mírně znečištěné povrchové vody.

Rozvoj aktivit v oblasti environmentální výchovy, osvěty a vzdělávání v předchozích letech se projevuje v chování obyvatel pomaleji, než jsme očekávali. **Nepodařilo se prosadit legislativní úpravy k represí vůči neodpovědným jednotlivcům**. Skutečnost, že zatím ještě nebylo uvedeno do provozu Krajské integrované centrum využívání komunálních odpadů, přispívá k tomu, že **podíl skládkování odpadu je stále vysoký**.

Dobré dopravní spojení

Dlouhá léta očekávané dokončení silničního spojení kraje s dalšími částmi země a se sousedními státy je realitou. **Dokončení staveb tzv. Slezského kříže se opožďuje** s negativním dopadem na spojení západní části kraje s Ostravou. Také **obchvat Frýdku-Místku**, jehož stavba byla zahájena s velkým zpožděním oproti původním plánům, je **stále nedokončený**. To způsobuje velké problémy jak obyvatelům, tak řidičům, kteří musejí projíždět středem města.

Modernizace železniční dopravy postupuje jen velmi pomalu, což způsobuje úbytek cestujících ve vlacích. Na některých regionálních tratích byl v posledních letech zastaven provoz. **I přes velké investice do rozvoje letiště se nepodařilo významně rozšířit počet destinací a cestujících**.

Kulturní a volnočasové vyžití

V kraji a především v Ostravě bylo v posledních letech realizováno několik významných projektů, včetně Nové Karoliny a Dolní oblasti Vítkovic, rozvojový potenciál území po hornické činnosti v prostoru Karviná – Havířov – Orlová byl však využit jen částečně a dosavadním **aktivitám v této oblasti chybí koncepční přístup**. Masivní příliv finančních prostředků Evropské unie do volnočasové infrastruktury je viditelný, **nedaří se však realizovat zejména ty projekty, u nichž je nezbytná spolupráce veřejného a soukromého sektoru**, zvláště v případě využívání brownfieldů.

Beskydy a Jeseníky jsou vyhledávanými destinacemi cestovního ruchu v kraji. Další oblasti, jako například **Slezská Harta či Osoblažsko jsou však známy spíše jen úzké skupině návštěvníků**, kteří dokážou ocenit specifický půvab těchto oblastí, nedotčených příliš rozvojovými aktivitami všeho druhu.

Efektivní správa

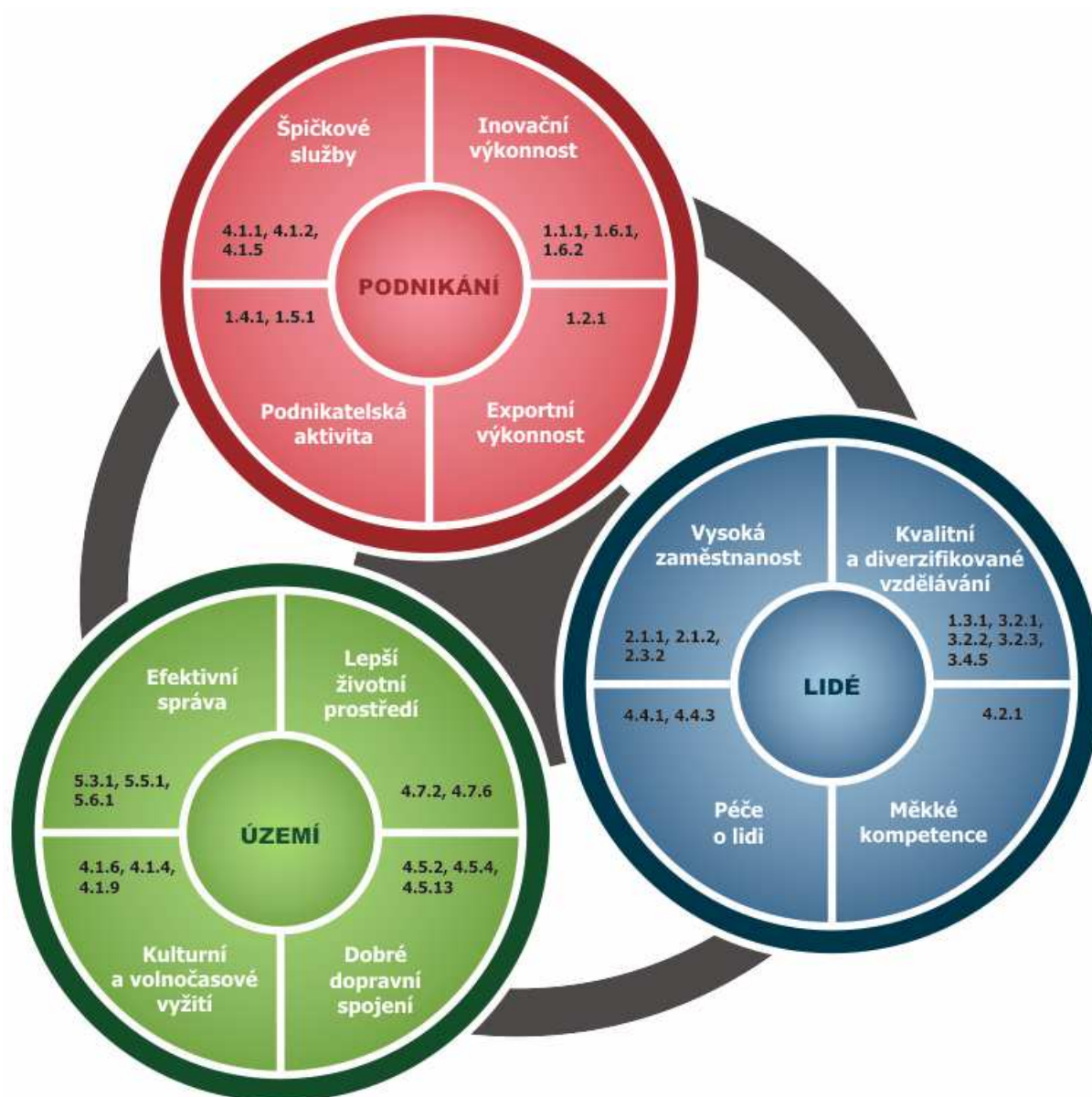
Z prostředků Evropské unie byla realizována řada vzdělávacích aktivit pro zaměstnance veřejné správy a samosprávy, která přispěla ke zvýšení jejich odbornosti. Nepodařilo se však propojit vzdělávání k rozvoji měkkých kompetencí se zaváděním moderních nástrojů personálního rozvoje a výsledkem je **stále nízká míra orientace na služby klientům ve veřejné správě**. Projekty **zavádění e-governmentu** byly investičně náročné, ale jejich **reálný dopad** na usnadnění komunikace občanů s úřady i komunikaci a výměnu informací mezi úřady je **nižší než se čekalo**. **Nepodařilo se změnit image kraje navenek** a stále jsme viděni jako kraj těžkého průmyslu, znečištěného ovzduší a vysoké nezaměstnanosti.

2.4.4 Klíčové projekty Moravskoslezského kraje

Ke každému *Specifickému strategickému cíli* je v návrhové části uveden jeden nebo více projektů podporujících realizaci tohoto cíle, které byly zjištěny průzkumem mezi nositeli těchto projektů z řad členů Strategické expertní skupiny a Tématických expertních skupin, starostů měst a obcí kraje, odborů Krajského úřadu a dalších zapojených subjektů. Poskytují **souhrnný přehled o významných aktivitách, které v kraji probíhají nebo se připravují**. Potvrzují, že to hlavní, oč v úspěšné strategii jde, tj. realizace plánu a dosažení požadovaných změn má své základy a že Moravskoslezský kraj je na dobré cestě k naplnění své vize.

Strategie je však také o komunikaci směrem k veřejnosti a o koncentraci na priority. Proto byly všechny navrhované **projekty projednány s hejtmánem kraje a jeho náměstký** s cílem **vybrat pro každý z hlavních směrů** strategické změny ty projekty, které považují za prioritní. Výsledkem je jejich **doporučení následujících klíčových projektů**:

Oblast Podnikání

Inovační výkonnost:

1.1.1 Zajištění "spravedlivého podílu" kraje na veřejných zdrojích do VaV

1.6.1 IT4Innovations

1.6.2 Regionální centra VaV (projekty připravované do OP VaVpl)

Exportní výkonnost:

1.2.1 Centrum mezinárodního obchodu Moravskoslezského kraje

Podnikatelská aktivita:

1.4.1 Talenty do podnikání

1.5.1 Moravskoslezský inovační systém

Špičkové služby:

4.1.1 Projekty města Ostravy v rámci kandidatury na titul Ostrava – Evropské hlavní město kultury 2015

4.1.2 Projekty rozvoje lokality Karolina – Hlubina - Dolní oblast Vítkovic

4.1.5 Revitalizace území po hornické činnosti v prostoru Karviná – Havířov – Orlová včetně projektů rozvoje volnočasového vyžití v tomto území

Oblast Lidé

Vysoká zaměstnanost:

2.1.1 Moravskoslezský pakt zaměstnanosti

2.1.2 Podpora počátečního rozvoje podnikání OSVČ

2.3.2 Region4Tech

Kvalitní a diverzifikované vzdělávání:

1.3.1 Mozky = magnet pro dlouhodobé investice (Moravskoslezský program mobility pro výzkumné pracovníky ze zahraničí)

3.2.1 Lékařská fakulta Ostravské univerzity

3.2.2 Projekty rozvoje fakult VŠB-TU Ostrava:

Výstavba nové multifunkční budovy Fakulty elektrotechniky a informatiky

Posílení infrastruktury VŠB-TU Ostrava rekonstrukcí a výstavbou areálu Fakulty bezpečnostního inženýrství

3.2.3 Projekty rozvoje Slezské univerzity v Opavě

Rekonstrukce a přístavba objektu Bezručovo nám. 14, Opava

Výstavba objektu informačních a multimediálních studií

3.4.5 Zkvalitňování infrastruktury pro vzdělávání

Měkké kompetence:

4.2.1 Evropské centrum excelence pro klíčové kompetence

Péče o lidi:

4.4.1 Projekty Rozvoje kvality sociálních služeb, včetně transformace pobytových sociálních služeb

4.4.3 Projekty modernizace objektů a areálů zdravotnických zařízení včetně jejich vybavenosti

Oblast Území

Lepší životní prostředí:

4.7.2 Informační monitorovací systém průmyslového znečištění v Moravskoslezském kraji

4.7.6 Krajské integrované centrum využívání komunálních odpadů

Dobré dopravní spojení:

- 4.5.2 Kvalitní silniční spojení kraje se Slovenskem - STAVBY SLEZSKÉHO KŘÍŽE – VÝCHOD (I/11 – I/68)
- 4.5.4 Zkvalitnění silničního spojení západní části kraje s Ostravou - STAVBY SLEZSKÉHO KŘÍŽE – ZÁPAD (I/11 - I/57)
- 4.5.13 Projekty rozvoje letiště Leoše Janáčka

Kulturní a volnočasové vyžití:

- 4.1.6 Výstavba nové budovy Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě
- 4.1.4 Realizace Integrovaných plánů rozvoje území v rámci ROP v turistických oblastech Beskydy-Valašsko, Jeseníky a Těšínské Beskydy
- 4.1.9 Rozvoj rekreační oblasti v okolí přehradní nádrže Slezská Harta

Efektivní správa:

- 5.3.1 Strategický referenční rámec Moravskoslezského kraje k programovacímu období 2014 – 2020
- 5.5.1 Kompetentní veřejná správa a samospráva
- 5.6.1 Moravskoslezský kraj – kraj plný zážitků

3. IMPLEMENTACE

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje bude náročná na realizační zdroje, zejména na finanční prostředky, ale i na organizační zajištění, lidské zdroje, řízení, monitoring a hodnocení i na komunikaci cílů, úspěchů a případných neúspěchů. Spotřebu těchto zdrojů je třeba velmi dobře naplánovat a řídit a to je hlavním úkolem realizační fáze Strategie. Kromě realizace jednotlivých projektů naplňujících strategii je třeba nemenší pozornost věnovat systému sledování a využívání informací o realizaci, zejména pro usměrňování jejího průběhu, pro aktualizaci dokumentu Strategie a pro poskytnutí zpětné vazby členům expertní skupiny a veřejnosti o průběhu a výsledcích realizace. Kromě toho bude potřeba vyhodnotit efekty, které realizované intervence vyvolají, zejména z hlediska jejich společenského a ekonomického přínosu a ve vazbě na vložené zdroje.

3.1 Realizace a monitoring

Realizace strategie, jak vyplývá ze struktury a obsahu její strategické části, bude probíhat realizací konkrétních projektů a aktivit, a to jak těch, které jsou identifikovány a uvedeny v popisech jednotlivých specifických strategických cílů, tak samozřejmě i realizací projektů dalších, které svým zaměřením odpovídají vymezení těchto cílů. Jedná se o projekty, u nichž je nositelem Moravskoslezský kraj a jím zakládané a zřizované organizace. Ty budou podrobněji rozpracovány v tzv. Programu rozvoje kraje, který bude připraven jako akční plán projektů, financovaných z rozpočtu kraje a jím zřízených a zakládaných organizací. Dále se jedná o projekty celé řady institucí a subjektů veřejného i soukromého sektoru. Realizace strategie tak bude zabezpečována aktivitou všech těchto subjektů, v mnoha případech samozřejmě v rámci nejrůznějších forem partnerství; zodpovědnost za fyzickou realizaci všech projektů tak neponese jedna instituce. O to důležitější je však důsledný monitoring realizace všech projektů pro účely průběžného vyhodnocování a zabezpečení aktuálních informací pro Moravskoslezský kraj jako hlavního garanta realizace strategie a naplňování její vize a strategických cílů.

Logika nastavení způsobu monitoringu realizace strategie vychází z následujícího předpokladu: základní úroveň strategické části dokumentu, platnou pro celé návrhové období, je vize a globální strategické cíle. Úroveň specifických strategických cílů a realizačních projektů podléhá pravidelnému auditu, který kromě vyhodnocení realizace stávajících specifických cílů a projektů může navrhnout modifikaci této úrovně návrhové části Strategie, reagující na aktuální podmínky.

Monitoring realizace Strategie včetně návrhu na aktualizaci v úrovni specifických cílů a realizačních projektů bude probíhat každoročně následujícím způsobem:

Na úrovni projektů bude probíhat monitoring jejich realizace, a to na základě informací, získaných od nositelů projektů;

Na úrovni vize a globálních strategických cílů bude probíhat evaluace naplňování indikátorů dopadů, jak byly pro jednotlivé cíle nastaveny v kapitole 3.2.

Jako výstup monitoringu a evaluace bude zpracována monitorovací zpráva., která bude projednána se Strategickou expertní skupinou - tím bude zároveň zajištěna personální kontinuita při přípravě a realizaci strategie. Monitorovací zprávu včetně doporučení a případných návrhů na modifikaci Strategie budou schvalovat orgány kraje.

Činnost monitoringu a evaluace bude zabezpečovat Odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu Krajského úřadu ve spolupráci s Agenturou pro regionální rozvoj.

3.2 Indikátory dosažení

Naplňování strategií stanovených globálních a specifických strategických cílů, které povede k simultánnímu rozvoji všech stanovených oblastí intervence, je nezbytné průběžně sledovat a vyhodnocovat. Z uvedeného důvodu bylo přistoupeno k tvorbě souboru indikátorů. Tento systém operativního monitoringu vývoje kraje byl vytvořen tak, aby umožňoval co nejrychlejší zhodnocení vývoje kraje při co nejnižších nákladech. Snadná dostupnost dat, která je nezbytným předpokladem

jak rychlosti, tak finanční nenáročnosti uvažovaného sledování vývoje kraje a naplňování jeho strategie, vyústila v soubor kvantitativních, v převážné míře veřejně publikovaných ukazatelů.

V rámci systému operativního monitoringu vývoje kraje a naplňování jeho strategie lze identifikovat několik indikátorů, které pro svůj agregátní charakter „zastřešují“ sledování naplňování jednotlivých globálních strategických cílů. Je pochopitelné, že uvedené indikátory nevyjadřují všechny detaily potenciálního vývoje, ale jedním z cílů tvorby indikátorové soustavy byla snaha udržet přiměřený počet indikátorů, umožňující pravidelné sledování.

GSC 1: Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika

- HDP na obyvatele v MSK / HDP na obyvatele v ČR

GSC 2: Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze - příležitost pro všechny

- Míra zaměstnanosti ve věkové kategorii 15-64 let

GSC 3: Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel

- Index vzdělanosti (podíl osob 15+ s maturitou + dvojnásobek podílu osob 15+ s VŠ)

GSC 4: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu

- Počet realizovaných (dokončených) projektů regionálního a nadregionálního významu
- Hustota silniční dopravní sítě (délka silničních komunikací na km²)
- Měrné emise tuhých částic v MSK (t.rok⁻¹.km⁻²)¹
- Měrné emise oxidů dusíku v MSK (t.rok⁻¹.km⁻²)

GSC 5: Efektivní správa věcí veřejných

- Celkový přírůstek obyvatel stěhováním

Tyto indikátory tvoří základ sledování naplňování Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009-2016, stejně tak jako základní nástroj komunikace s veřejností.

Přehled všech sledovaných indikátorů v rámci systému operativního monitoringu vývoje kraje, spolu se současným stavem a minulým trendem uvažovaných veličin obsahuje následující tabulka. Nezbytnou a zároveň významnou součástí celého systému, jež umožňuje zhodnocení úspěšnosti naplňování Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje je stanovení doporučeného cílového stavu jednotlivých indikátorů, se kterým je nezbytné průběžně vývoj srovnávat.

---

¹ V případě environmentálních indikátorů byla dána přednost ukazatelům, týkajícím se klíčového problému znečištění ovzduší, a to jak polétavým prachem (nejvýznamnější problém ve srovnání s jinými kraji ČR) a oxidy dusíku, indikujícími mj. emise z dopravy, jejichž význam narůstá. Je zřejmé, že ideální by bylo využití ukazatelů koncentrace znečištění ovzduší, ale využitelnost údajů je v takovém případě omezená (kolísání hodnot dle meteorologické situace a obtížná srovnatelnost v časové řadě). Při výběru byly posouzeny indikátorové sady OECD, upravená sada dle Státní koncepce ŽP v ČR 2004-2010 a finálně využity ukazatele vykazované v rámci Statistické ročenky životního prostředí.

GSC	Indikátor	Současný stav	Průměr ČR	Rok	Trend v MSK (od roku 2000)	Doporučený cílový stav v roce 2016
Globální cíl 1 Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika	HDP na obyvatele v MSK / HDP na obyvatele v ČR	83,80 %	100,00 %	2007	0,83 p.b. / rok	95,00 %
	HDP na pracovníka v MSK / HDP na pracovníka v ČR	95,25 %	100,00 %	2007	0,94 p.b. / rok	110,00 %
	Výdaje na VaV celkem / HDP	0,74 %	1,53 %	2007	-0,025 p.b. / rok	průměr ČR
	Počet podniků s produktovou inovací novou na trhu / celkový počet podniků	18,70 %	16,90 %	2004-2006	-	úroveň JMK
	Export na 1 zaměstnaného v MSK / export na 1 zaměstnaného v ČR	98,79 %	100,00 %	2007	1,74 p.b. / rok ²	110,00 %
	Počet výzkumníků na 1000 zaměstnaných v MSK / průměrný počet výzkumníků na 1000 zaměstnaných v ČR	65,41 %	100,00 %	2008	0,07 p.b. / rok ³	75,00 %
	Počet fyzických osob podnikatelů (FOP) registrovaných k platbě DPH na 1000 obyvatel	33,30 osob	46,30 osob	2008	0,31 FOP / rok	38,00 osob
	Počet nově vybudovaných špičkových center aplikovaného výzkumu	0	-	2008	-	4
	STAV PZI na obyvatele MSK / PZI na obyvatele ČR	66,66 %	100,00 %	2007	4,36 p.b. / rok	100,00 %

² Trend byl vypočten za období 2003-2008.

³ Trend byl vypočten za období 2001-2008.

GSC	Indikátor	Současný stav	Průměr ČR	Rok	Trend v MSK (od roku 2000)	Doporučený cílový stav v roce 2016
Globální cíl 2 Vysoká zaměstnanost a sociální inkluze - příležitost pro všechny	Míra zaměstnanosti ve věkové kategorii 15-64 let	63,24 %	66,58 %	2008	0,57 p.b. / rok	68,00 %
	Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (12 měsíců a déle)	3,57 %	1,81 %	31.12. 2008	-0,41 p.b. / rok	2,5 %
	Míra nezaměstnanosti dle MPSV	8,49 %	5,96 %	31.12. 2008	-0,83 p.b / rok	průměr ČR
Globální cíl 3 Vzdělaná společnost aktivních a sebevědomých obyvatel	Index vzdělanosti (podíl osob 15+ s maturitou + dvojnásobek podílu osob 15+ s VŠ)	49,45 bodů	57,24 bodů	2008	0,75 bodů /rok	60,00 bodů
	Počet studentů prezenčního studia na veřejných VŠ v MSK / počet studentů prezenčního studia na veřejných VŠ v ČR	11,46 %	100,00 %	2007	0,08 p.b. / rok	15,00 %
	Počet zahraničních studentů na veřejných VŠ v MSK / počet zahraničních studentů na veřejných VŠ v ČR	7,21 %	100,00 %	2007	0,42 p.b. / rok	15,00 %
	Počet absolventů přírodních a technických oborů středních škol / počet absolventů středních škol (kategorie dosaženého vzdělání H,J,K,L,M)	31,54 %	-	2007/2008	-0,22 p.b. / rok	trvalý růst
	Počet absolventů přírodních a technických oborů vysokých škol / počet absolventů vysokých škol (kategorie dosaženého vzdělání R,T)	41,43 %	-	2007/2008	1,11 p.b. / rok	trvalý růst

GSC	Indikátor	Současný stav	Průměr ČR	Rok	Trend v MSK (od roku 2000)	Doporučený cílový stav v roce 2016
Globální cíl 4 Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu	Počet realizovaných (dokončených) projektů regionálního a nadregionálního významu ⁴	0	-	2009	-	10
	Počet přenocování v zařízeních hromadného ubytování	1 928 769 přen.	-	2008	-146 729 přenoc. / rok	zastavení poklesu nebo trvalý růst
	Jednotky v domech s pečovatelskou službou na 1000 obyvatel	3,98 jednotek	2,84 jednotek	2007	0,10 jednotek / rok	udržení nadprůměrného počtu (srovnání s ČR)
	Počet lékařů celkem a na 1000 obyvatel	3,76 lékařů	4,27 lékařů	2008	0,05 lékařů / rok	průměr ČR
	Délka dálnic a silnic 1. třídy / celková délka dálnic a silnic	22,00 %	12%	2007	0,001%	25%
	Hustota silniční dopravní sítě (délka silničních komunikací na km ²)	0,63 km/km ²	0,71 km/km ²	2008	0,002 km/km ² / rok	0,66
	Měrné emise tuhých částic v MSK (t.rok ⁻¹ .km ⁻²)	1,68 (t.rok ⁻¹ .km ⁻²)	0,86 (t.rok ⁻¹ .km ⁻²)	2007	Nárůst 0,03 (t.rok ⁻¹ .km ⁻²) ⁵	1,50
	Měrné emise oxidů dusíku v MSK (t.rok ⁻¹ .km ⁻²)	5,92 (t.rok ⁻¹ .km ⁻²)	3,55 (t.rok ⁻¹ .km ⁻²)	2007	Pokles 0,07 (t.rok ⁻¹ .km ⁻²) ⁶	3,15
	Počet trestných činů na 1000 obyvatel	32,73 tr. činů	33,12 tr. činů	2008	-0,04 tr. činů / rok	trvalý pokles
Úbytek rozlohy nerevitalizovaných brownfieldů v MSK (viz. databáze kraje)	2 200 ha	-	2008	-	Revitalizace a využití 10 % ze současné výměry nerevitalizovaných brownfieldů	

⁴ Bude se posuzovat dokončenost investičních projektů, zařazených do kapitoly 2.3.4 v oblasti Globálního strategického cíle 4, žádný z nich není dokončen. Proto výchozí stav je 0.

⁵ Od roku 2003.

⁶ Od roku 2003.

GSC	Indikátor	Současný stav	Průměr ČR	Rok	Trend v MSK (od roku 2000)	Doporučený cílový stav v roce 2016
Globální cíl 5 Efektivní správa věcí veřejných	Celkový přírůstek obyvatel stěhováním	-70 osob	-	2008	-1082 osob /rok	dosažení trvale kladného salda stěhováním
	Průměr absolutních odchylek okresních měr nezaměstnanosti od jejich střední hodnoty	1,87 p.b.	-	2008	-0,07 p.b. / rok	1,00 p.b.
	Čerpání finančních zdrojů v rámci prioritních os operačních programů v programovacím období 2007 - 2013 ⁷	Podíl na čerpání se liší dle OP	-	2009	-	dosažení alikvotního podílu (1/7) v čerpání fin. zdrojů
	Využití ICT ve styku s veřejnou správou (podíl uživatelů internetu, kteří využili ICT ve styku s veřejnou správou)	24,10 %	33,50 %	2008	-0,5 p.b. / rok	průměr ČR

⁷ Jako výchozí budou stanoveny částky čerpání prostředků z operačních programů v členění dle prioritních os – je sledováno a vyhodnocováno Agenturou pro regionální rozvoj, poslední aktualizace analýzy čerpání proběhla v říjnu 2009.

3.3 Identifikace finančních zdrojů pro realizaci strategie

Během přípravy strategické části dokumentu byla provedena identifikace klíčových projektů a aktivit, které přispějí k naplňování vize, globálních a specifických strategických cílů. Při této identifikaci byl mimo jiné kladen důraz na to, aby u konkrétních projektů a aktivit, které budou do Strategie indikativně zařazeny, byly v co největší míře známy finanční zdroje, pomocí nichž budou moci být realizovány. Realizovatelnost strategie tak má oporu i ve finančním zajištění, byť samozřejmě u některých konkrétních projektů se jedná spíše o potenciální zdroje. Následující kapitola poskytuje strukturovaný přehled o těchto zdrojích, včetně způsobu, jakým se na financování realizace Strategie budou podílet.

Zdroje veřejné	
Evropská úroveň	
<i>Strukturální fondy</i>	Strukturální fondy Evropské unie jsou jedněmi z nejvýznamnějších finančních zdrojů pro realizaci Strategie. Do té budou zapojeny především prostřednictvím operačních programů, z nich by měla být financována řada projektů, připravovaných krajem, městy a obcemi, soukromým i neziskovým sektorem. V podmínkách Moravskoslezského kraje se bude jednat o všechny tématické operační programy, Regionální operační program Moravskoslezsko a také operační programy nadnárodní a přeshraniční spolupráce.
<i>Další finanční zdroje EU</i>	Do financování konkrétních projektů a aktivit by měly být zapojeny i další finanční nástroje Evropské unie například Evropská investiční banka a Evropský investiční fond – především prostřednictvím iniciativ JEREMIE (rozvoj malých a středních podniků), JESSICA (udržitelný rozvoj měst) a také 7. rámcový program výzkumu a technologického rozvoje EU, finanční nástroj EU pro životní prostředí LIFE+ nebo evropské vzdělávací programy jako Leonardo či Grundtvig.
<i>Finanční zdroje Evropského hospodářského prostoru (EHP)</i>	Kromě finančních zdrojů Evropské unie budou pro financování některých projektů například v oblasti životního prostředí, sociálních služeb či bezpečnosti použity prostředky Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru (EHP), norského a švýcarského finančního mechanismu.
Národní úroveň	
<i>Státní rozpočet</i>	Státní rozpočet ČR by se na financování realizace strategie měl podílet jednak zprostředkovaně prostřednictvím spolufinancování operačních programů a v nich projektů konkrétních žadatelů, jednak přípravou a spolufinancováním projektů státu, podávaných do operačních programů. Další zapojení státního rozpočtu do realizace Strategie proběhne prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury, Ministerstva průmyslu a obchodu (revitalizace brownfields), Povodí Odry, s. p. (protipovodňová opatření), Státního fondu životního prostředí, Národního zdravotního ústavu či Úřadů práce v oblasti projektů rozvoje zaměstnanosti a podnikatelské aktivity.
Krajská úroveň	
<i>Rozpočet kraje</i>	Rozpočet Moravskoslezského kraje bude zapojen především prostřednictvím spolufinancování krajských projektů, realizovaných v operačních programech a dalších finančních nástrojů EU, případně také projektů, ve kterých je kraj partnerem dalších subjektů. V některých případech budou z krajského rozpočtu financovány také projekty kraje či jím zřizovaných a zakládaných organizací, u nichž se nepředpokládá financování z evropských či národních zdrojů. Specifickým způsobem naplňování cílů strategie bude realizace krajských dotačních programů, především v oblasti rozvoje venkova,

	či individuální dotace na přípravu a realizaci konkrétních projektů.
Městská a obecní úroveň	
<i>Rozpočty měst, obcí, svazků obcí</i>	Z rozpočtů měst a obcí kraje by mělo být zabezpečeno především spolufinancování jejich projektů, podávaných realizovaných v rámci operačních programů, a to včetně projektů realizovaných ve spolupráci se soukromým sektorem (projekty v rámci integrovaných programů rozvoje měst či revitalizace brownfields). V některých případech se bude jednat o spolufinancování projektů podávaných mikroregiony, jichž jsou konkrétní města či obce členy.
Soukromé a další zdroje	
<i>Soukromé firmy</i>	Realizace strategie počítá rovněž s významným zapojením soukromého kapitálu. Bude se jednat především o financování vlastních projektů a spolufinancování vlastních projektů, realizovaných v rámci operačních programů, a to včetně projektů realizovaných ve spolupráci s veřejným sektorem (projekty v rámci integrovaných programů rozvoje měst či revitalizace brownfields). Dále se předpokládá zapojení bankovního sektoru například do podpory realizace projektů v rámci iniciativ JEREMIE či JESSICA. Specifickou skupinou by mělo být financování projektů rozvoje energetické sítě ze zdrojů ČEZ Distribuce a. s. a ČEPS, a. s.
<i>Zdroje institucí podpory podnikání, financovaných soukromým sektorem</i>	Do realizace strategie budou prostřednictvím vlastních aktivit a projektů zapojeny i instituce, podporující podnikání a zájmy podnikatelského sektoru v kraji, především Krajská hospodářská komora a Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje.
<i>Zdroje neziskového sektoru</i>	Neziskový sektor bude do financování realizace strategie zapojen především spolufinancováním vlastních projektů, mimo jiné například v rámci realizace Integrovaných plánů rozvoje měst v Integrovaném operačním programu.
<i>Vysoké školy</i>	Vysoké školy v kraji jsou nositeli řady projektů v oblasti rozvoje vědeckovýzkumných a inovačních aktivit a také rozvoje lidských zdrojů a vzdělávací infrastruktury. Do realizace těchto projektů budou tak zapojeny i finančně, především ve fázi projektové přípravy.

4. SEZNAM PŘÍLOH

1. Manažerský souhrn
2. Analýza klíčových rozvojových charakteristik Moravskoslezského kraje (analytická část strategie)
3. Mapování názorů na současný stav a rozvojové potřeby Moravskoslezského kraje
4. Přehledy členů expertních skupin a zpracovatelského týmu
5. Seznam zkratk
6. Vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů